

Poština plačana v gotovini.

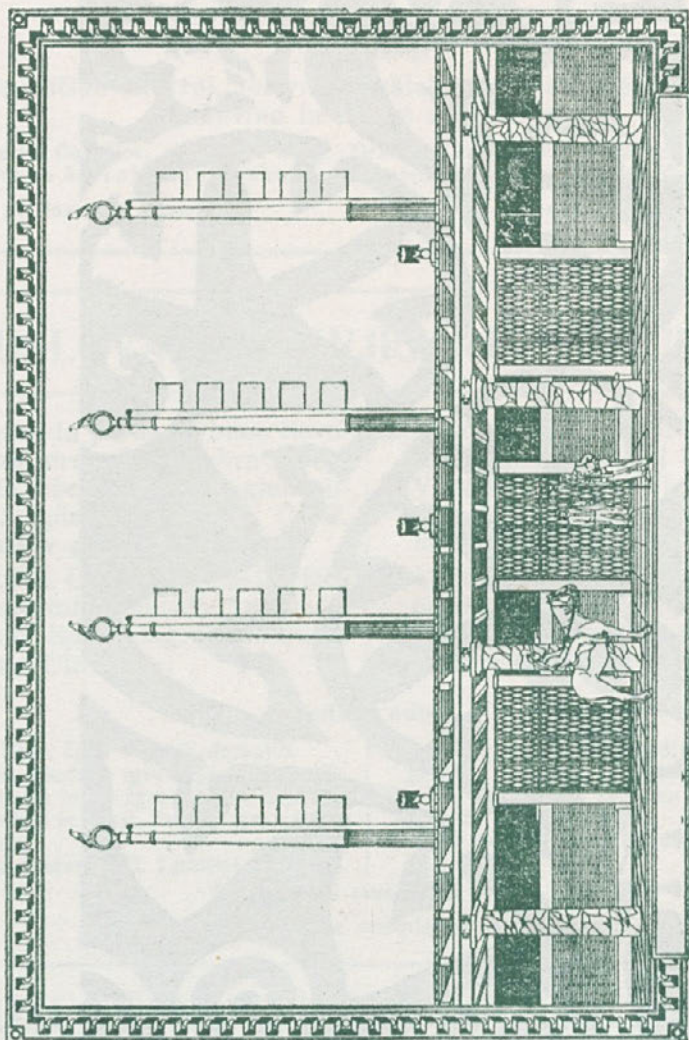

MLADOST

1927

Št. 12

P O R T A L O R L O V S K E G A S T A D I O N A

MLADOST glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 17. v mesecu. Urejuje Jože Jagodic, Ljubljana, Pred škofijo 4. List izdaja konzorcij „Mladosti“ (Dr. Joža Basaj, Ljubljana, Dunajska c. 38). — Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč). — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna Društvene nabavne zadruge). — Uredništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (Orl. Podzveza). — Naroča se: Upravništvo „Mladosti“, Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina: Za redne člane in starešine brezplačno, za vse druge Din 30.— letno; posamezna številka Din 2'50. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

LETNIK XX

DECEMBER 1927

ŠTEVILKA 12

Jože Jagodica:

Mladost.

Kaj je mladost? Ali je morda čas, ki ga obsega določena doba življenja? Ne, ni tisto mladost. Mladost je lastnost duha, duše, srca. Zato mladosti ne predstavljajo polna lica, rdeče ustne, okretni udje. Mladost je prožnost volje, moč hotenja, voljnost čutenja. Svežost je globokih studencev življenja. Mladost je krepko nadvladje poguma nad bojazljivostjo, delavnosti in gibanja nad lagodnostjo in lenobo. Vse to je v možu petdesetih let čisto močnejše, kot v mladeniču dvajsetih let.

Noben človek se ne postara s tem, da doživi gotovo število let. Ljudje se starajo, ko se svojim idealom izmikajo. Leta grbančijo kožo. Pojemajoča sočnost človekove notranjosti pa grbanči in suši dušo. Nemir, dvom, nezaupanje v samega sebe, strah in obup — to so dolga, dolga leta, ki krčijo srce in živo-tvornega duha uničujejo.

Niso leta, ki kažejo ali skrivajo starost in mladost. Ti si mlad kot tvoja vera, star kot tvoj dvom. Mlad kot tvoje samozaupanje, star kot tvoj strah. Mlad kot tvoj pogum, star kot tvoj obup.

Sredi tvojega srca cvete vednozeleno drevo. Ime mu je ljubezen. Dokler cvete — si mlad. Ko usahne — si star. Sredi tvojega srca je brezžična postaja. Dokler je ta prožna in sprejemljiva za lepoto, upanje, veselje, veličino, pogum... bodisi od strani tvoje okolice, tvojega bližnjega, ali Boga neskončnega — toliko časa si mlad. Če pa ta tvoja postaja v srcu teh in takih obvestil ne more ali noče več sprejemati — je vsa sredica tvojega srca pokrita s snegom cinizma in ledom pesimizma, postal si star — in čeprav šteješ komaj dvajset let!

Orlovska podzveza bratom Orlom za novo leto 1928.

BRATJE!

Blagoslovljen Vam bodi vsem sveti Božič! Praznik miru naj vlije v Vaša srca olje božjega miru, da bomo vsi v nezrušljivi slogi in edinosti duha »v trudu in znoju polnem radosti« stremeli za krasnimi orlovskimi cilji. Luč iz betlehemskega hlevca naj sijje v Vaša srca, da bo jasna in svetla pot Vašega poleta, da bo odkritost in odločnost katoliškega moštva žarela iz Vaših oči.

Zakaj, bratje, velike naloge nam prinaša novo leto. Rešiti jih moramo.

Okrožne tekme, barometer naše vztrajnosti in našega napredka, nam morajo pokazati, za koliko korakov smo v resnici prišli naprej v telovadbi in v prosveti.

Stadion čaka na dvojno. Predvsem na dograditev. Težaven je gospodarski položaj. A še gre toliko denarja v ljudsko propast pri pitju in zapravljanju, da ga je še dosti za orlovsko gnezdo, ki se gradi v srcu Slovenije. Še bo treba v novem letu mnogo dela, a uspeh bo imelo, zato pogumno naprej!

Čaka pa Stadion tudi na Vas, bratje širom Slovenije. 1. julija ga boste napolnili, pripravljeni duhovno in telesno na veliki orlovski dan, da boste pokazali svojo disciplino in svoje znanje v bratskih tekmah in veličastnem skupnem nastopu.

Bratje! Velike so naloge, ki nam jih prinaša leto 1928. A ne bojmo se jih! S prvim dnem novega leta mislimo toplo na nje, s srcem in voljo, z duhom in telesom pojdemo na delo in mogočno bo Orel razprostrl svoja krila.

V tej zavesti Vam želi zdravo, srečno, uspešno novo leto v Bogu, ki je naša moč, in kliče vsem in vsakemu posebej bratski: Bog živi!

predsedstvo O. P.

Lojze:

„Polje, kdo bo tebe ljubil?“

Na kolodvoru! Veliki stroji stoje vsi sajasti mirno na gladkih tračnicah in malomarno puhajo gost dim iz širokih dimnikov. Na peronu se leno premika množica, po resnih obrazih sodeč pričakuje nekaj velikega in težkega. Včasih uide temu ali onemu polglasna prazna beseda, ki pa je očitvidno izgovorjena samo zato, da zapre pot solzam v srcu, da se ne usujejo po otožnem licu. To napetost preseka rezko znamenje. Množica se v hipu zave, da je prišlo tisto veliko in težko. Kakor omotična se premakne v smer proti vozom, ki jo s kovčegi in zavitki in pisanimi culami vred jamejo požirati, to živo reko, ki se je udrla s perona. Še ostro znamenje, še tisti zoprni klic, in stroj bruhne oblak dima visoko v zrak in z vso silo pretegne dolgo verigo voz, da jo med enakomernim ropotanjem popelje mimo hiš in vrtov po poljih in skozi gozdove — kam? Do mej domače zemlje in še čez!

Tako nam odhajajo leto za letom mladeniči in dekleta trpet v tujo zemljo in ji služiti s svojimi mladimi močmi. V rudnikih na Westfalskem, v Franciji in Ameriki ugaša njihovo življenje. Fant, mlad in zdrav, poln veselja in smelih načrtov, vaje vročega solnea, ki greje slovensko zemljo, se zarije ob jutranji zarji v noč, ki vlada pod zemljo, kakor bi hotel ubežati solnčnim žarkom in koplje in koplje ves dan, kakor bi se mu mudilo, da si še o pravem času izkoplje grob. In nikogar ni, ki bi pristopil k takemu trpinu in mu rekel prijazno besedo, samo črna, od potu premočena srajca sočutno hladi razgreti hrbet. Tako trpijo ti naši tisoči in tisoči. In čim bolj bledijo njihova lica, čim bolj so sključene njihove postave, tem lepše načrte snujejo, kako bodo prišli do »boljšega kruha«. Štejejo »ših«e, sanjajo o dnevu in letu, kdaj se bodo zdravi in bogati vrnili v domovino, kjer si bodo sezidali lepo, lično hišico, v kateri bodo ob strani mlade in skrbne ženice, ki se bo bala za nje kakor za punčico svojega očesa, uživali sadove svojega znoja. In koliko se jih vrne? Včasih in komur je sreča posebno mila, se vrne kak starček z boleznijo v telesu in z žalostjo v srcu v domovino — umirat.

Še več mladih ljudi kakor tujina nam pa vzamejo in uničijo mesta. Koliko kmetijskih fantov duševno in telesno shira v mestih! Fant se preobje črnega kruha pri očetovi mizi, naveliča se skrbnih očetovih oči, ki ga vedno nadzorujejo in to baš v letih, ko najtežje prenaša nadzorstvo, ne diši mu več težko kmetiško delo in izmisli si veliko laž: »Kmetovati je najslabše«. Začne iskati, kje bi dobil kaj dela, ki bi bilo bolj urejeno, »da bi bil vsaj ob nedeljah prost« in gre v kakó tovarno ali kamorkoli, da le ni doma in da ni treba kmetovati. In tedaj se začne življenje! Dan na dan hodi v tovarno, v dolgo dvorano, kjer stoji stroj poleg stroja in za vsakim strojem človek, ki pa ni človek, ampak del stroja. Nekdanja zdrava barva mu zginja z obraza, oči gledajo topo v svet, kakor bi ne bile njegove, nič več ne spoznaš v njem kmetijskega fanta, morda bi ga bilo še celo sram, če bi ga spoznal. Vedno huje čuti, kako daleč je od sreče in blagostanja. Nezadovoljen in sprt s samim seboj začne iskati tolažila v pijači in lahkomišelnem življenju, da mu velik del majhnega zaslužka ukrade tisti košček svobode, katerega mu pusti tovarniška sirena. Različni predsodki mu oslepe razum, da ne vidi več lepote poštenega življenja, na krivih potih se zlomi volja, da se ne more več dvigniti do te lepote. Kadar je vesel, kvanta, kadar je žalosten, kolne in pije. Molitev mu je »tercijalska reč za stara leta«, vera kakor stara obleka, ki jo damo revežu, veseli, da smo se znebili teh — »cunj«. To je pri teh žaloigrah najbolj žalostno — in še to, da fant ne vidi, da tako življenje nima nobenega pomena, pa če bi preživel tri rodove. Kakor izgubljenec tava okrog in si skuša po svojih močeh osladiti življenje z užitki modernega sveta, kakor obsojenec, ki si da pred smrtjo postreči z najbolj izbranimi jedmi.

Ali mora res tako biti? Ali mora res Slovenec po svetu iskati kruha? Ali je res slovenska zemlja premajhna in preslaba, da bi rodila zadosti kruha za svoje sinove? Morda smo pa mi preveč pohlepni? Morda pa hočemo mi prav hitro obogateti in nam uhajajo oči v mesta, kjer so menda sami srečni ljudje, in v tujino, kjer je bogastva na kupe? In prezremo zaklade, ki so skriti na naših njivah in v naših vinogradih, in se zagledamo v tovarne in rudnike, kjer menda plačujejo znojne kaplje po dolarjih in frankih, kjer človek vse prej izkuje svojo srečo, kakor pa doma. In hlastnemo po tej svetli sreči, ki pa nam uide iz rok kakor otroku spolzka riba. V tujini ni sreče, tujina samo trguje z človeškimi močmi. Na naših poljih, v naših vinogradih, tu je naša sreča! V težkem delu pod solncem, na domačih njivah, v senci domačega gozda, tukaj je tisti košček sreče, katerega moremo doseči, dokler se ukvarjamo in trpimo na tem svetu. — Koliko lepote, koliko pravega, »veselega« veselja je že v kmetiskem delu samem, dasi je težko. In kako zanimivo je kmetško življenje, kako hitro mine leto! Tu

ni časa za dolgočasje, še za bolezen ne. Iz njiv diha sama svežost v mlada lica, odtod tista zdrava rdečica, ki je ne da nobeno zdravilišče, v temnih gozdovih pa se okrepe telesa, da z lahkoto prenašajo težke napore. Cerkevce, ki stoje po hribih kakor beli angelci, pa varujejo široko polje, ki leži pod njimi, da rodi dosti kruha za tiste, ki živijo po raztresenih vaseh. Ni čuda, da je vnet slovenski kulturni delavec, ko je pomislil na vse to, vzkliknil: »Kmet je kralj!«

Pa bo rekel ta ali oni: »Ti lahko govoriš, ki ne veš, kako se kruh služi.« Prav imaš, kruh je prvo! Kadar človek živi človeku primerno življenje, šele takrat je sposoben še za kaj višjega, kot je kruh! Toda, če si doma ne znaš pomagati, kako si boš pomagal v mestu? Če si doma ne znaš izboljšati svojega življenja, kako si ga boš izboljšal, če greš v tovarno, če postaneš suženj kapitala, ki se mora, žalibog, s štrajkom boriti za skromen povišek k plači, če ne izgubi še tega, kar je imel? Če si med domačimi ne znaš pridobiti črnega kruha, ali misliš, da ti bodo tuji prišli nasproti z belim? Če ti je torej nekje trpeti — trpljenje je pač nekaj tako človeškega kakor smrt, obojega se bojimo, pa je oboje neizbežno — zakaj ne bi trpel doma, da bi dom užival sadove tvojega trpljenja? Če se ti je nekje, politično, zakaj bi se ne potil rajši na slovenski zemlji, kakor pa, da bi hiral tam kje v ameriških ali francoskih rudnikih, kjer bi že na tisoče drugih težko čakalo, kdaj boš shiral in napravil prostor enemu izmed njih. Če boš tukaj tako trpel in delal, kot bi sicer v tujini, boš prej in bolj gotovo prišel do svoje sreče. »Nekateri pa le obogate v tujini,« bo rekel ta ali oni. Da, nekateri, pa so prav redki. Ali pa so srečni, če so prinesli nekaj tisočev, za katere so morda dali svoje zdravje, ki ga bodo zaman iskali vse življenje, kolikor ga jim je še ostalo, ali če jim je tujina iztrgala iz srca najdražje in najlepše — vero in zmisel za pošteno življenje, kar edino more s primernim imetjem dati pravo srečo? Kaj pomaga vse bogastvo, če je v srcu razdor, če je človek sprt s samim seboj, da ga je »brezna v sebi strah«? Takega vprav bogastvo zapelje v grozne zablode, ki njega in njegovo družino ubije bolj kakor največja revščina. Po vsem tem jih pač ne boš dobil veliko, ki bi mogli odkritosrečno reči: »Dobro smo zadeli, ko smo šli od doma.«

Doma torej napni vse svoje moči, da si izboljšaš svoje stališče, saj je naša zemlja dosti bogata in dosti velika za nas, samo izrabiti jo moramo, izvleči moramo iz nje vse, kar nam more dati. Če vsejemo in potem mirno čakamo novine, češ: »Kar bo, pa bo«, in pridelek ne zadostuje za naše potrebe, si moramo pač pomagati kako drugače. Če zemlja sama ni dosti rodovitna, moramo porabiti vsa sredstva, da jo oplodimo, da nam bo mogla dajati vedno več. Moderno gospodarstvo nam ne sme biti samo »prilika za zapravljanje«, ampak nov vir dohodkov, nov kruh. Koliko se da še pridobiti z modernim obdelovanjem v poljedelstvu, živinoreji, vinogradništvu, hmeljarstvu, povesod. »Včasih so živeli brez umetnih gnojil in drugih takih novosti, bomo danes tudi« — pravijo nekateri. Mi ne skrbimo za tiste, ki so živeli »včasih«, mi skrbimo za se in mi imamo drugačne potrebe, kot so jih imeli »včasih«. Ali ni nespametno, da hodimo po svetu »s trebihom za kruhom«, doma nam pa ležijo neizkopani zakladi? Nismo še izčrpali naše zemlje in je ne bomo tako kmalu. Koliko zakladov je še v naših gozdovih! Ali jih izrabljamo? Samo na pol. Podiramo mogočna in košata drevesa, da se svetijo poseke v poletnem solncu, jim sekamo veje in jih razžagane v hlode pošiljamo drugam, da so še tuji deležni naših zakladov. Koliko je v Italiji pohištva iz slovenskega lesa!? Ali bi se ne dalo to napraviti že pri nas, da bi mi odpošiljali pohištvo in ne hlovdov? In koliko takih na pol obdelanih surovin razpošiljamo po svetu! Koliko tistih, ki v tujini živijo revno življenje, bi lahko dobilo doma dela in kruha, če bi sami predelovali vse surovine, dokler se dajo. »Saj še tega blaga, kolikor ga danes izdelujemo, ne moremo spraviti v denar,« me bo kdo zavrnil. Da, ker ni v nas pravega čuta za skupnost, ker naročamo

blago »iz inozemstva« v mnenju, da je samo to »najfinejše«, ker mora blago imeti vsaj znamenje, da ga je izdelala angleška »firma«, sicer ni »fino in trpežno« (čeprav je morebiti iz Tržiča). »Svoji k svojim« je že precej staro načelo, pa se še premalo zavedamo njegovega velikega pomena. Ko so se Čehi borili z Nemci za biti ali ne biti, so zmagali prav po tem načelu. Po vsej »zemlji češke« je zaorilo kot en glas: »Čeh k Čehu!« In pri nas? Ali bi se ne dalo izpeljati to tudi pri nas? Skoro ni stvari, ki jih rabimo v vsakdanjem življenju, katerih ne bi izdelovali ali vsaj predelovali doma. Če bi torej Slovenec vse, kar rabi, jemal od slovenskega delavca, ali bi ne bilo pri nas precej manj brezposelnih »kruhoborcev«? Zakaj še vedno mislimo, da mi ne moremo napraviti nič dobrega, nič takega, kar bi se moglo kosati z izdelki drugih narodov? Res nas je malo, pa lahko izpeljemo velike načrte, če jih izpeljujemo vsi. Ta ubogi milijonček, kaplja med narodi, mora biti bolj složen! (In orlovska organizacija ni zadnja, ki je poklicana, da budi v nas to veliko zavest.)

Koliko moči in žilavosti je še v slovenskem narodu! Kolikokrat smo bili kakor otrok na planem sredi nevihte, ko so nas napadali mogočni narodi, ki so gledali po svetu kakor trden gospodar po svojem vrtu in so nas hoteli po vsej sili spraviti s te zemlje, da bi samo zgodovina še poročala, da je bilo nekdanj tukaj nekaj Slovencev, ki pa so se porazgubili po svetu in jih ni več. Pa mi smo prenesli vse te boje in ostali tu, kjer smo že stoletja, in še vedno govorimo tisti jezik kakor nekdanj. Sami se, na žalost, ne zavedamo te moči, tujec se pa dobro zaveda in čaka samo prilike, kdaj se bomo polenili, da nam bo brž stopil na hrbet. Že' je dvignil nogo — pa ne! Mi smo z vso dušo prirastli na to ubogo zemljo, ki se je že tolikokrat napila krvi in solza, ki je tolikokrat prokleta po kletvah mož in še večkrat blagoslovljena po trpljenju naših mater, tukaj ostanemo, to zemljo bomo obdelovali, da nam bo dajala kruha in slednjič — grob. Nič ne de, če ne gre vse tako po sreči, kakor bi človek rad, saj ne gre nikjer. Deveta dežela, kjer se sreča valja po tleh, kakor pri nas jabolka v jeseni, je prazen sen. »Orel je v duši krepak, ne potre ga nobena nezgoda«. Če si z največjo težavo privlekel svoj voz prav pod vrh klanca, pa ti nenadoma zdrči nazaj do dna, ali boš sedel na obcestni kamen, glavo obesil na kolena in čakal, da pride po tebe? Ne, ponj pojdeš, še enkrat se boš uprl z vsemi močmi in pazil na tistem mestu, kjer ti je prvič zdrknil v dolino in ni vrag, da bi ga ne spravil na vrh. Kdor pa po prvi nesreči pravi: »Doma ni vse skupaj nič« in jadikuje in tarna o slabih časih in gospodarskih krizah in išče pomoči v alkoholu in »preko luže«, za takega meškobneža je res kmalu povsod drugod bolje, samo doma je sama »izguba«. Če pa le nikakor ne moreš živeti v domovini in misliš, da boš bolje živel, če greš drugam, potem ne hodi v negotovo, ne tolaži se, češ: »Bom že kje kaj dobil.« Ko prideš v tujino, ugasne to upanje kakor slabotna lučka v viharju. Preden napraviš odločilni korak in zapustiš polje, na katerem te je oče učil prijeti za motiko, ko si bil še ves majhen, da si se komaj videl iz razora, še preden se posloviš od domače zemlje, moraš vedeti, kje in koliko časa boš delal v tujini — in pa, kako si boš ohranil svoje slovenstvo in — katoličanstvo, oboje, ker ni Slovencev razen katoliških Slovencev.

Dolgi vlaki se vijejo sredi žitnega polja in skozi hlad temnih gozdov — »do mej domače zemlje in še čez«. Pa ne vozijo s seboj ljudi, da bi jih pustili bogve kje v tujini, ne, še tisti, ki so že tam, se morajo vrniti domov, samo sadove naše pridnosti vozijo s seboj, da bodo tujeji videli, kaj smo naredili. Naj bodo dolarji in franki, kjer so, in svoboda in »boljši kruh« naj ostaneta v tovarnah, mi ostanemo tu, na svoji zemlji, nihče nas ne more pregovoriti, da bi jo zapustili. In ponosni smo na to zemljo, ki je »zdrava, in pridnim nje lega najprava«, zato vabi Dolenjec: »Pridi Gorenj'e, z mrzle planine,« Gorenjec mu pa prav tako samozavestno odgovarja: »Na Gorenjskem je fletno...«

Na poti v Betlehem.

Polegnil si je kučmo čez ušesa
in v debel kožuh se je skrtil.
V težkih škornjih, z leščerbo v roki
preko poljan jo je zavil — — —

In je gazil sneg in rezal vihro — — —

Ves plašen sredi polja obstoji;
pot je zgrešil.
Leščerba mu v roki žalostno vzdrhti
in ugasne — — —

»Na poti v Betlehem je hudo, hudo.
Burja, sneg, tema — — —
A tam bo lepo, lepo;
pri jasticah se bom grel,
z Marijo malemu Jezusu pel.
O da — pri jasticah bo lepo, lepo — — —«

Težji mu je vsak korak
in pot mu s čela curi — — —

»Jezušček, ali si ti?«

Sredi zasnežene poti
mu je prišlo božje Dete naproti.
Za kožuh ga je prijelo z malo roko — — —

»O Jezus, ti dobri, ti mili!
Kako je hudo, hudo — — —
Burja in mraz in ceste ni —
aj — pa me vodiš ti!
V Bellehemu bo lepo, lepo — — —
Ob jasticah se bomo greti,
z Marijo in angeli bomo peli. —
V Bellehemu bo lepo, lepo — — —«

Vaclav Winkler:

Fantje skozi vas gredo . . .

Iz gozdov sta pritekla dva griča in okamenela. Med njima je dolina in v njo je legla vas, petindvajset ali trideset hiš in nič več. Med hišami raste v rahlo temoto poletnega večera siva cerkev s starim, očrnelim obzidjem. V lesenih linah ječi in poje, cerkovnik Jurko je razmajal zvonove v večernico, pa kot da mu nočejo peti: pesem se trga v pridrušen krik in buta v bregove in hribe in odmeva v nerazločen šum . . .

V vrtovih na koncu vasi so zavonjale rože, na travnikih za hišami je zadehtelo po suhem senu. Dolina se je za vasjo razmaknila v široko polje, speče v meglikasti tihoti; v daljavi so se budili psi in pod hribi onstran so mežikale luči in ugašale.

Pri zadnjih hišah so stali fantje. Pet, šest, osem, deset in morda še v senci kateri. Iz hipnega molka se je utrgala pesem, splavala med hišami in se dvignila nad dolino. Ni kričala, tiho je govorila, skoro šepetala, a je rastla in rastla v krik in trdo končala v vrisk:

»Še zemlja ne pije njegove krvi, oj krvi!«

»Dobro je bilo,« je dejal Janez in posluhnil.

»Zbudili jih bomo,« se je zbal drugi.

»Tiho!«

Poslušali so. Cesta skozi vas je bdela v gluhem molku, hiše so spale in nobena luč ni svetila.

»Spijo!«

»Boš kmalu videl,« se je zasmel drugi v tihoto in zavriskal čez vas, da je odjeknilo od hribov.

»Zapojmo!« je vzrastel tiho Janez.

»Soča voda je šumela,
mesec je na nebu s'jal.«

Pesem je tožila v polglasni melodiji in fantje so odšli počasi skozi vas. Na cesti pod cerkvijo so se za hip ustavili. Janez je premeril temne obrise zidovja, nato pa bruhtnil s trpko kletvijo:

»Da bi še zapeti ne smeli! Kar na glas!«

»Nocoj je pa lep večer,
jutri bo svetel dan!«

Beseda je kričala. Morda zato, da razodene tesnost celih mesecev, morda od soparne tihote med hišami, kdo ve ...

»— — jutri bo svetel dan — —

»Stojte!« se je hipoma zganil Janez. Iz temote hiš na obeh straneh ceste so vstali ljudje, črna, molčeča senca, ki je nenadoma zažuborela v tuji besedi. Zagrnila je fante medse in majhen človek s svetlim orožjem v roki je stopil pred nje in izpregovoril. Govoril je in kričal in kazal proti hišam, da so se odpirala okna.

»Kaj hoče?« je dejal Janez nevedno in se obrnil k fantom. Pa je dobro vedel, kaj hoče in vsi so vedeli in tudi orožje so videli, pa vse se jim je zdelo tako malenkostno majhno, da so molčali.

»Domov naj gremo, ne?« je vprašal eden.

»Saj smo doma! Kakor bo hotel.«

»Proti državnemu redu je, če zvečer pojemo, tako govori,« je pravil drugi, ki je nekaj razumel tujca. Tedaj je pa tujec izvlekel iz žepa neke papirje in stopil k Janezu. Prijel ga je za prsa in nekaj vprašal.

»Škric lahonski, kdo te razume!« je zagodrnjal Janez in se obrnil. Tisti hip je začutil udarec na licih. Oni za hrbtom se je razjezil in od nepočakanosti udaril.

»Beštja, ti bom že pokazal!«

Gruča na cesti je zavalovila. Plotovi ob cesti so zapokali, krik je oril v eno s kletvijo. Za hip molk. Potem je vse vzplalo v nerazločen šum, po cesti se je lovilo nekaj ljudi, pokalo je po hrbtih in lopotalo po tleh.

»Le po njih!« je hropel Janez in udarjal s plotovim krajnikom.

»Mama mia!« je kričalo nekje. Tisti majhen z naočniki je pa bodril:

»Avanti!«

»Ti bom že dal avanti! Korajžo, fantje!«

Zveneči strel je prekrižal prerivanje.

»Jezus!« je kriknil Janez in se prijel za levico. Zapeklo ga je, občutil je gorko in mokro. Naslonil se je na plot in spustil krajnik iz rok. Cesta se je umirila, fantje so hiteli k Janezu.

»Kaj ti je?«

»Ni hudo. Samo oprasnil me je.«

Oni z naočniki se je bližal.

»Pojdimo!« je dejal tiho Janez. »Dosti je! Vračajo se!« Ovil je krvavečo roko z robcem, zavihtel se čez plot in izginil na vrtu. Drugi so tonili na vse strani. Okna so se odpirala, ljudje so se budili iz nemirnih sanj...

Janeza je zbudil iz spanja prepir. Posluhnil je: očeta je spoznal, drugih ne. Zlezal je s kupa sena v kotu in pogledal na dvorišče. Štirje ljudje so stali pred hišo. Poznal jih je od snoči...

»So že tu!« je pomislil čudno mirno. Rana na roki ga je skelela, ovil jo je trdneje in si otresel s hlač senene bilke.

»Kar doli pojdem!« je sklenil v omamljivi meglenosti.

Zlezal je po lestvi na dvorišče. Oni so ga zapazili in skočili k njemu. Ustavil se je na lestvi in pogledal krog sebe. Če bi zlezal nazaj na svisl in zlezal kod zadaj dol, bi ušel, je pomislil.

»Pa naj bo!« se je vedro vdal, skočil na tla in pustil, da so ga zvezali... Oče pred hišo je zaklel in sedel na tnalno, mati je zajokala in se zgrudila...

Na cesti pod cerkvijo je bilo že devet drugih: bledi, izmučeni obrazi, trdo vezane roke, v očeh pa čudna, skoro vriskajoča vedrina.

»Janeza peljejo!« je dejal eden.

»Prav, bomo zapeli,« je tolažil drugi in zavriskal s polnimi prsi v jutranjo svežost kot da gre na svatbo, ne pa v mesto med sive zidove... Janez je pa molčal.

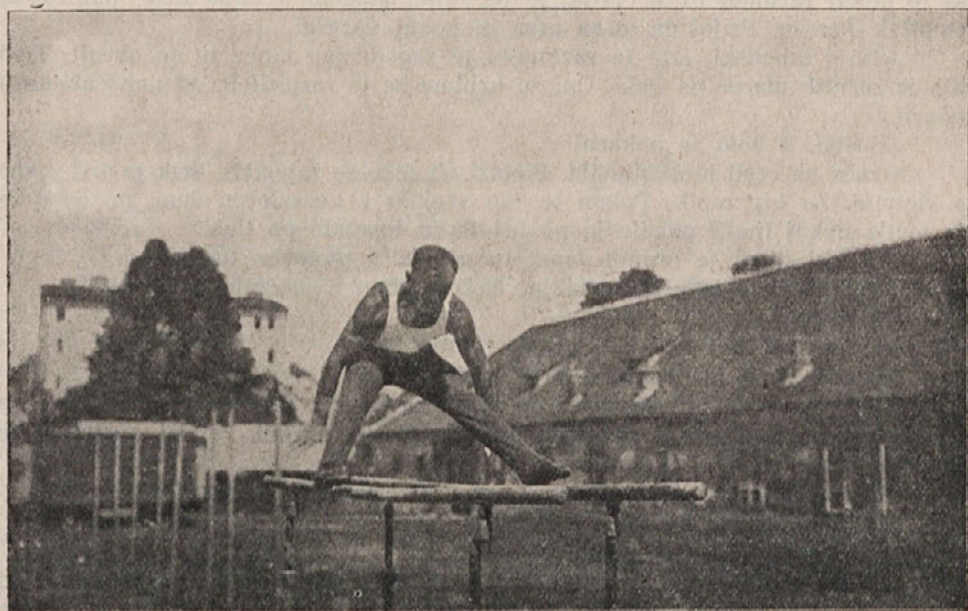
»Avanti!« je dejal človek z naočniki in z ostro kretnjo namignil tovarišem. Cesta je jeknila od krepkih korakov. In zgodilo se je, kot bi se zmenil: pesem je kriknila v poletno zoro, vriskala pod nebo in odmevala v hribih. Cerkovnik je zazvonil sedmo uro in med počasnim jokom zvonov je kričala pesem:

»Še zemlja ne pije njegove krvi, oj krvi!«

Udarci so padali po hrbtih in glavah, da je kri oblivala obraze, pesem se je pa vedno končavala v vriskajoči refren. Cerkovnik je zvonil sedmo uro dolgo, dolgo, dolgo...

»Jutri bo pa svetel, svetel dan!«...

Jaz ne verujem več v pesem...

Priprave na tekme: Naupor v zakolebu z raznožnim premahom naprej (br. Kermavner).

Ptička drobna v les je poletela,
tam kragulj jo kruti je dočakal.
Deva cvetna, ptička nežna, plašna,
kolikrat sem radi tebe plakal!

Kolikokrat slišal sem k agulja,
ki upil je gladen v temnem lesu,
zgrabil jad in srd je dušo mehko,
solza zablestela je v očesu.

Ptičico je puška maščevala,
pal je ropar krvoločni z veje.
Zapeljiviec čiste duše tvoje
solzam se nemaščevanim smeje.

S. J.:

Spominu † brata Hiacinta Dermota.

Teško in bolešno so se razmajali zvonovi v megleno jesensko jutro in nam potrdili plaho slutnjo, nedoumno resnico, da je v ljubljanski bolnici preminul za tetanom — brat Hiacint Dermota. Tožna je bila njih pesem, boječ se je trgala iz lin v raztrganih zvokih čez pokopališče za sv. Lenartom, kjer je plavala v gozd do Planic. Begala je naprej, prodirala po orumenelih obronkih skozi meglo do vodiških robov, obvestila Zidano skalo, očrneli gorski rododendron, odjeknila ob zvesti Orlovini in med pečinami Babjega zoba izmučena umrla.

Brat Hiacint je bil mlad fant, star 19 let in zvest član orlovskega odseka v Kropi. Bil je prvi član, ki je tekom sedemletnega odsekovega obstoja umrl. Ni bil bogvekakovo navdušen telovadec, govornik, nič se ni silil v ospredje in ne pretiravam, če trdim, da mu je na dnu preproste duše lilela zavest, da je zadnji med brati. Pa je bil kljub temu s svojim zglednim življenjem in svojo zvestobo steber, kakršnih je po naših društvih zelo malo in bo naš odsek njegovo izgubo bridko občutil.

Vzgojen v strogo krščanskem duhu je ljubil svoj dom, starše, rodne brate in sestre. S trdim delom v tovarni je pomagal očetu, delal za mlajše brate in sestrice, skrbel za nje po očetovski in jim bil v veliko oporo.

Ljubil je domačo zemljo, gozd in planine. Kolikokrat je v solnčnih jutrih obiskal vrhove, ki čuvajo nad Kropo. Kolikokrat se mu je ob njih napaslo lepote željno oko, napilo srce mladostnega idealizma.

Ljubil je pesem — in zato ne kvanto. Kako rad je stopil v fantovski krog, iz katerega je zadelena lepa pesem. Par dni pred smrtjo je še v bolnici v smrtnih mukah zapel:

— — — — —
moje srce je žalostno,
ker mora vzel' slovo.

Zvonovi so mu bili največje veselje, najboljši prijatelji. Najlepše dni svojega življenja je prebil v zvoniku. Premnogokrat je, zlasti letošnje leto, v zornih Gospodovih jutrih s svojimi tovariši naznanjal veličastnost božjih praznikov. Zato so pa tudi novi kapeliški zvonovi njemu prvemu peli mrliško pesem. Hvaležni tovariši so se mu oddolžili za zvestobo in mu pritrkavali žalostinko-
uspavanko.

Tak je bil naš Hiacint. — Globoka žalost mi je objela srce, ko sem ga dne 27. septembra kropil v mrtvašnici ljubljanske bolnice. Mirno in sladko je spal med jesenskim cvetjem, smrt mu je bila zaželena rešilka iz muk. Žalostno

je v jesenskem vetru ječala vrba - žalujka, težke solze so padale z njenih trepalnic. Dih minljivosti in trohnobe je neizprosno kraljeval v tem posvečenem prostoru, obšla me je trpka zavest, kot rahel očitek, da se spričo kratkih in negotovih dni ljubimo premalo. Iz velikega križa in mističnih svetilk je v polmračni prostor dihala edina tolažba in bolešno sem vztrepetal: Gospod, naj mu sveti večna luč! Še tisto popoldne smo ga pokopali pri Sv. Križu.

*

Dragi Hiacint! Mlad si odšel — svež in nedotaknjen kot gorski cvet — po svoje plačilo. Vse Tvoje življenje je bilo »bela pot med rožami«. Še zadnji dve nedelji, ko si bil doma, si bil pri obhajilni mizi, gotovo ne sluteč, da prejemaš sv. popotnico. Sveže cvetje bo prerastlo Tvoj grob, pomlad in poletje se bosta leto za letom vrstila čez Posavje, vsako jutro se bodo pozlatile naše gore. Tudi zvonovi bodo peli — veselo in žalostno — kakor bo pač prineslo življenje, saj veš, da življenje gre preko grobov. Pa nič zato. Težo življenja in grenkobo smrti si prestal. Tvoj Veliki petek je dopolnjen — čaka Te Velikonočno jutro.

V zarji tega jutra — na svidenje!

★

Dr. V. Kocijančič:

Kakšni smo!

V II. zvezku Šarabonovih zgodovinskih anekdot sem bral anekdoto z naslovom: »Metla kot snubec.«

Mlad bogat posestnik reče svojemu prijatelju: »Poglej, tale metla mi bo izbrala ženo.«

Povabil je veliko družbo, med njimi precej mladih deklet, in jo je peljal po obedu na vrt. Pota so bila skrbno izravnana in potresena s peskom; na enem je ležala metla. Nekaj deklic se je spotaknilo, nekaj jih je stopilo čez. Nazadnje je prišla deklica, ki jo je pobrala in postavila v kot. To se je bogatemu posestniku zelo dopadlo, seznanil se je z njo, našel na njej vse polno drugih dobrih lastnosti in jo je poročil. Nikdar se ni kesal.

Tako anekdota, ki me je spomnila prizorov, ki sem jih sam videl in pri katerih me je polila rdečica; ne vem ali od jeze ali od sramu. Le en primer.

Sedel sem v »menzi«, neprijazni, tesni, med neljubimi ljudmi. Ozek je oil prostor med zidom, kjer so visela pokrivala, in mizami; če sta se srečala dva človeka, se je eden moral stisniti v obleke na zidu. Dostikrat je pri taki priliki padla na tla zamaščena čepica železničarjeva, ali katerokoli drugo pokrivalo iz tolike vrste, ki se je gnetla na klinih. Redno je pokrivalo pobral dotični, ki ga je vrgel na tla. Pa ne vselej!

Tistikrat je zopet zletel na tla klobuk. Krivec ga topot ni pobral. Ponosno je odkorakal, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Čakal sem in gledal, kdo se bo usmilil klobuka. Ni namreč padel na tla ravno ob moji mizi. Bil sem res radoveden. Ljudje so prihajali. Prvi je klobuk pogledal; videč, da ni pokrivalo kake gospodične, ki bi se mu utegnila zahvaliti z lepim nasmehljajem, ampak preprost obrabljen, moški klobuk, ga je lepo obšel na desno; naslednji mu je poklonil še manj pažnje in se mu umaknil na levo.

Zdaj sem bil na vrhuncu radovednosti, in samo ta mi je branila, da klobuka že nisem pobral. O drugih pa mislim, da niso bili radovedni; ampak malomarni, leni, trdi.

Prigugala se je služkinja, s topimi očmi, zalitimi lici. Bil sem silno radoveden, ali bo pobrala klobuk. Ne! Prestopila ga je! Bil sem iz sebe. Hotel

sem z jezno gesto skočiti, pa se je klobuka vendarle usmilil četrti prišlec. In konec je bilo komedije!

Dogodek sam ni niti spomina vreden, če se ne bi v njem kazala razgaljena vsa bedna notranjost dotičnih ljudi. Ali je te ljudi od tega dejanja zadrževala ošabnost ali napačni ponos ali kaj drugega? Ne vem; čutil sem pa, kako malo je ljubezni in postrežljivosti med nami, ljudmi.

Vaclav Winkler:

Barje.

*Žalostno polje z grmovjem in goščo.
Poleti od hudega solnca rjavi,
megla in miselnost bridka jeseni,
snežen blesk pozimi iz polja strmi.*

*V dalji iz jelševja vrane so vstale,
s težkimi krili na Krim zaveslale.
Srce je od žalostne pesmi težko
in meri daljino polja in nebo.*

Dr. V. Kocijančič:

Orlom abstinentom!

V prvi vrsti velja vam moja beseda, moj krik, »krik mladega Orla«, potem pa tudi vsem drugim bratom, zlasti mlajšim, da bi tudi vi stopili pod abstinentsko zastavo. Vaše oči so videle, vaše nepokvarjeno srce je čutilo gorje, ki prihaja od alkohola. In postali ste bojevniki, da rešite slovenski narod sramotnega očitka, da je narod pijancev. Kolikokrat sem moral že poslušati te grenke besede! Kaj sem mogel odgovoriti? Jeklo sem postal, in če se iskre krešejo, nič za to. Izkresati moramo zmago.

Vsi dobro poznamo razdejanje, ki ga napravlja pitje alkoholnih pijač v zdravstvenem, moralnem in sociálnem oziru. Vsa ogromna škoda nam stiska pesti in naš krik po pomoči mora biti pretresujoč in dokazujoč. Pa mi nismo iz tega zla abstinenti. Ali ne, Orli, ki ste vzdržni, dvakrat bratje moji? Abstinenti smo, ker nočemo piti, ker hočemo biti **svobodni**! Nikomur hlapci, najmanj pa demonu alkoholu. Za svobodo, elektrizujočo besedo za nas mladce, so milijoni zamenjali svoje življenje. Niso mogli biti sužnji drugemu narodu, tujemu gospodu. Svobodno hočemo živeti, jasno gledati, zavedno uravnati naše po telesnih vajah in higienskem življenju utrjene mišice za svoboden razmah slovenskega orlovstva in slovenskega naroda.

Nismo fanatiki in prenapeteži, če se branimo alkohola. Razbiti hočemo stare podedovane, globoke korenine pognale pивske navade in ustvariti novo, lepše življenje, ki bo bolj dovtetno za naše visoke orlovske ideale. Mi smo mi; alkohol nas ne bo poniževal do živali in nas spreminjal v druge. Mi vidimo prav, ker nas ne zastruplja pijača. Svoboda!

Pustite nas pri miru in ne silite nas, ki pijete, da z vami pijemo. Brez alkohola lepše živimo in nismo že v mladosti filistri, ki pri čaši vina delujejo za narod. Potapljajoči se rešujejo se potapljajoče! Vsi se bodo utopili.

Nič nas ne boli srce, če smo vam živi zgled, kako se ne sme živeti. Svet se ne bo podrl, če izginejo z njega obličja magari tisočletni pivski običaji in alkoholna mentaliteta.

Zadnja beseda vam Orlom abstinentom! Širite abstinentsko misel med brati, da bo naše orlovsko življenje trezno! Bog živi!

Imeniten hočeš biti . . .

Ves moderni svet dandanes ostro opazuje posameznika človeške družbe, presoja njegova dejanja, nehanja, vrline in slabosti (te še s posebno naslado), njegove življenjske cilje in končne uspehe. Na teh rečeh namreč sloni ves človekov duh, njegova volja. Zato govorimo o njegovih zmožnostih in lastnostih. Te lastnosti pa so posamezniku različno dane in načrtane, so mu značilne in zato govorimo o dobrem in slabem — značaju.

Ker je za nas fante važnejše spoznavati sebe in pri sebi dosehati popolnost, se obrnimo le na značaj, ki je za nas prave vrednosti.

Značaj! Kaj je? Omenil sem, da imenujemo značaj posebne lastnosti, ki odlikujejo posameznika. Kaj ne, vsak izmed vas bi rad postal značajan. Vsakdo ima rad, da se o njem dobro in lepo govori med ljudmi, da ima med njimi dobro ime.

Kako to doseči? Premislimo ob kratkem sledeče:

Odkritosrčnost. Baš k temu nas »Mladost« nemalo vzpodbuja; saj je ta lastnost ena najlepših lastnosti človekovih. Kako se ti gnusi lažnik, priliznjeneč. Prej je govoril s teboj prijazno, dokazoval ti je morda svoje najudanejšje prijateljstvo. A z žalostjo v srcu si čez nekaj trenutkov lahko ugotovil, da je ravno narobe. Tvoje odkrite besede tak človek rad spremeni v slab smisel, da izgledajo kakor obrekovanje — denuncijantstvo. Mnogo je takih. Tak človek se rad družji z vsakim, brati se, a ni pošten pobratim. — Nasprotno ti pa ugaja odkrita beseda tvojega prijatelja, dasi te morda v hudo zadene. A nič zato. Tak prijatelj tvojih slabosti ne raznaša. Drži se ga, ker dobro ti hoče! Ta ti bo vedno zvest.

Malo je takih, ki svoja pogrešena dejanja odločno in brez bojazni priznajo. Čast jim! Nasprotno si pa mnogi svoja dejanja olepšujejo in iščejo razne izhode iz svojih pogrešk in grehov. Hudo je z zahrbtnježi. Kmalu jih spoznaš. Toda dasi so zaničevanja vredni, vendar jih zaničevati ne smeš. Proži jim roko, bodi jim v pomoč. Skušaj, da bodo zamenjali slabe lastnosti z boljšimi. Zamolči pa njihove napake, ne raznašaj jih! To bo od tebe plemenito in za to ti bo hvaležen tudi tak človek.

Možatost. V moška leta prihajamo. Z vsakim letom se čutimo bolj »visoke in krepke«, dokler nam ne bo starost odstrigla tega grebena. Ravno možatost je bila ona sila, ki je dolgo družila v močni celoti stare narode (Grke, Rimljane), dokler se niso vdali mehkužnosti. To lastnost pa utrdijo zmernost, zdržnost, vztrajnost in neustrašenost. — Nezmernost le pomehkuži, postaneš brez moči in kar je najhujše — brez volje. Silna moč možatosti sta vztrajnost in neustrašenost. Delo, ki ga izvršuješ in ga s težavami premagaš, ti da mnogo zadoščjenja, ker si premagal težave in kljub nasprotovanju — zmagal. (Glej O. P., kako gradi Stadion tako rekoč brez sredstev. Toda sredstva sama ji niso dovolj. Ona uporablja svojo odločno voljo — možatost in neustrašenost, ter bo kljub vsem njej nasprotujočim silam zmagala.) Kaj pa ti? Boš li odnehal od morda že započetega dela, v bojazni, da ne boš uspel? Ne! Ne smeš! Če imaš le mrvico upanja, da se ti posreči, le rini naprej. Vztrajaj do zadnjega. Na ljudi pa, ki tvoje delo kritikujejo in zametajo, se nikar ne oziraj. Pomni, da pošteno in vztrajno delo za dobro stvar ne more biti brez uspeha; saj pri takem delu je pomoč Boga. Neustrašeno in brez bojazni naprej, kvišku, k cilju!

Slaba ti prede, če si blebatač, podoben vaškim opravljkam in »poštam«. Kmalu so te ljudje siti in nikdo te ne posluša. Rajši tedaj molči, in vselej premisli, šele potem, ko tehtno presodiš, zini. Ne bo ti žal in tudi besed ne bo treba jemati nazaj.

Kletev pa gotovo najbolj krepí izraz moza, tvoj moški značaj, kaj ne? Le pridno se je poslužuj, kakor tudi nepotrebnih ali celo omlednih šal. Spoznal boš koj, koliko si vreden.

Imenitnost, ideal — doseči. Tudi to bi že rad bil. Glej, da si prilastiš oziroma priboriš vse potrebne lastnosti, ki označujejo ideal. To boš, če se vestno in pridno v tem vadiš. Vzgoji se! Značaj ne pride sam od sebe, temveč si ga moraš sam dati. Tu pač moraš uporabljati odločno in neupogljivo voljo. Vadi se v krotitvi svojih strasti, omejevanju svojih potreb. Izvršuj nameravana dela do konca, bodi dosleden in končaj po poti, katero si si začrtal. Drži se obljub napram vsem, do katerih si obljube držati tudi dolžan.

Ravno mi, orlovska mladina, si moramo prisvojiti kar največ kreposti, ki nas bodo značile. Ravno nas, Orle, gledajo ljudje s pazljivim očesom in vsako našo malenkost razširjajo. Torej čuvajmo samega sebe najprej pred lastnimi strastmi, ki jih krotimo brezobzirno z močno, neupogljivo voljo, potem pa pomagajmo še drugim! In če nas bodo ljudje kljub temu vlačili skozi zobe, ne prijemajmo jih za besedo, ne dajajmo jih na tehtnico, temveč premislimo, v koliko se nas očitki tičejo. Če nas zadenejo, molčimo in se poboljšajmo, če nas ne, tedaj tudi molčimo, kajti ne pravi pregovor zaman: »Če mački na rep stopiš, zacvili.« Ne iščimo pa časti po sodiščih. Čast ti itak ostane. Navadno pa si tvoj obrekovalec kaj kmalu razbije svojo glavo. Mirno prenašaj krivico, ki se ti dela in zadovoljen boš sam s seboj, sladko ti bo. Trpi kakor trpe možje. Ne toži pa svoje bolesti nikomur, kvečjemu svojemu prijatelju. Meško sam pravi: »Ne toži, ker nesreči tvoji srečni svet se smeje.« Trpljenje nosi zase, dasi je hudo, a je dobro tako.

Vselej naj te tolaži tvoja mirna vest, ki ti ničesar ne očita, tolažijo naj te pa tudi besede Kristove: »Blagor jim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe...« Če boš tako ravnal, boš pokazal, da si fant, neomahljiv Orel, trden mož, imenitna oseba, da si izklesan — značaj.

P. Križostom:

Naša trdnjava.

*Vsa je z vročimi poljubi posejana
trdnjava naša na visoki skali.
Vsa je z zlato glorio ožgana —
kot galeb z razpetimi kreljuti
kadar v solčnih se valovih koplje.*

Mi jo čuvamo — mi jo branimo.

*En sam krik je naša čela;
en sam krik: Pogum in vera sveta!*

*Kakor iz pekla pričarani
stojе sovražniki pred nami
z bliskom mrzličnim v očeh,
z besno kletvijo v zobeh.
S senco žalostno jim je zastrta glava.
Kakor grabežljiva zver —
smrt nad njimi plava.*

*Takrat so obrazi nam jekleni,
lakrat meči naši so — plameni.
Angeli smo takrat maščevavci,
strašni smo v pravični jezi. —*

*Takrat solnce božje je krvavo —
življenski sok iz prs nam pije —
svetu širnemu oznanja našo slavo.*

*Takrat plava glas o naših bojnih činih
preko zemlje cele.
Takrat majke naše so vesele.*

*Takrat — lakrat —
vsa je z vročimi poljubi posejana
trdnjava naša na visoki skali —
vsa je z zlato glorio ožgana.*

Ivan Polzelnik:

Vzgojni pomen telovadbe.

»Vse preveč telovadimo, vse premalo pa negujemo svoje duševne in moralne sile,« slišimo zdaj tu, zdaj tam. Poglejmo, ali drži ta očitek, ali sloni na trhli bazi! Kakor vsak nov pojav, tako je naletela tudi telovadba na velike ovire, katere je premagala šele tedaj, ko je začela sistematično delovati. To njeno sistematično delovanje pa nam odkriva v zadnjih letih pestro sliko samih pozitivnih uspehov, in sicer ne samo po telovadnicah med člani, ampak njen vpliv opazamo tudi zunaj teh. Danes že sleherni človek posveča več skrbi in pažnje negi telesa, bivališču drugega faktorja — duha. Danes je začela rasti uvidevnost pri vseh ljudeh in prepričanje, da telesno udejstvovanje — sistematično vodeno po telovadnicah — krepi telesno zdravje na eni strani, a na drugi poživlja in pripravlja vedno lepši in prijetnejši dom — našemu duhu.

Priprave na rimske tekme: Razovka v vesi zadaj (br. Tomšič).

Naša telovadba ne stremi samo po enostranskem udejstvovanju, ampak se zaokrožava v lepi organski celoti — harmoniji — vseh duševnih in telesnih sil, skladnosti notranjih in zunanjih moči in to v oni smeri, da ob tem medsebojnem izpopolnjevanju zunanosti in notranosti vzklije novo polje plemenitih čustev — srčna kultura, ki išče, da kroti brutalnost in da goli razum z lepoto čustev oplemeniti.

Gimnastika ima visok smoter: oblikovanje človeških sil, moči, sposobnosti pod vodstvom duha, kateri uravnava vse pridobitve na tem polju v podreditev skupnosti, v čemer obstoji njen etični pomen, ki tiči v tem, da se vsak posameznik pokori naravnemu in nravnemu svetovnemu

redu, da ne živi sam zase, ampak ta npravni red zahteva žrtve duše in telesa za soljudi, za velike idealne smotre, ki so človeštvu v blagoslov.

Kako pa dosega to telovadba? Poglejmo samo za trenutek v telovadnico! Koliko pripravljanja, dela, samozatajevanja in samopremagovanja, odpovedi sicer dovoljenim stvarjem! Vidiš, v tem utrjevanju telesa je že jasen cilj, v tem leži tvoje prizpoznanje npravnih zakonov in zbudu se zavest, da vsak prestoppek rodi ne samo poedincu, ampak skupnosti slabe posledice.

Rekli smo že, da moramo podrediti vse naše delovanje mogočnemu moralnemu faktorju, ki zahteva silnih žrtev, odpovedi naravnih udobnosti. In kaj pa nastopi sedaj iz tvoje potrpežljivosti in vztrajnosti? Mogoče nisi nikdar razmišljeval, da je iz vseh teh lastnosti nastalo v človeku nekaj, kar ga dela trdnega kot skalo, viharjem in nevihtam kljubujočega, vse ovire in zapreke odbijajočega, nudi človeku notranji mir in zadovoljnost — to je značaj, in sicer kremenit, kakršni morajo biti po naših odsekih, privlačni za okolico — za dobre fante, a svarilen zgled za one, ki nimajo značaja.

Telesne sile morajo biti pod preudarnim vodnikom razumom. Kot dokaz naj ti navedem samo okolico, v kateri živiš in se giblješ. Koliko mikavnosti, zapeljivosti! Če bi se udinjal, kam bi prišel, vprašuj modrega vodnika, ki te vodi še v drugo smer, namreč v socialno. S podreditvijo vseh sil razumu daš individualnemu življenju tako orientacijo, ki nudi človeštvu koristi. Kajti le tako more biti tvoje srce soudeleženo na vseh nitkah srca sočloveka, radosti in veselju, žalosti in bolesi. Vidiš, k vsemu temu te vodi gimnastika in ti isti hip odpira še nekaj novega, kar dan za dnem gledaš, pa ne občutiš tako živo kakor drugi — lepoto. Ali nisi nikdar mislil na to, ko si stal ponosno v vrsti, ko si proizvajal elegantne gibe! Ali se ni radostilo tvoje oko, ko si motril skupine, izvajajoče igre s palicami, venci. Samo par primerov, pa zadostuje, da te vodi telovadba k iskanju in uživanju lepega. In tvoje telo? Tudi to je odsvit naravne lepote, katero moraš negovati, saj je svetišče tvoje duše, ki se mora javljati v tvojih vedno veselih in radostnih očeh — zrcalu duše — v mirnih obraznih potezah. Ta milina, lepota mora biti trajna, ker izvira iz duše.

Tako, vidiš, nudi telovadba nekaj dušo in telo osvežujočega, dvigajočega. Pa moraš telovadbo ljubiti z vso dušo in srcem, kajti šele tedaj te bo prešinjala svežost, prostost, veselje do dela in navdušenost.

Izid tehničnih in prosvetnih okrožnih tekem v letu 1927.

A. Ekspozitura Kranj.

1. Triglavsko okrožje:

	Število doseženih točk
Jesenice	216-50
Radvljica	192-25
Gorje	190-02
Kamna gorica	185-20

2. Kranjsko okrožje:

Kranj	210
Mavčiče	205
Preddvor	169
Šmartin	163
Naklo	123

3. Krekovo okrožje:

Ziri	233
Škofja Loka	208-49
Reteče	181-90
Trata	180

B. Ekspozitura Ljubljana.

4. Vrhniško okrožje:

Verd	208-80
Stari trg pri Ložu	200-21
Vrhnika	197-53
Borovnica	184-45
Horjul	184-06
Dol. Logatec	166-81

Število doseženih točk

Begunje pri Cerknici	164-81
Hotedršica	163-87
Rovte	163
St. Jošt	138-87

5. Ljubljansko okrožje:

Ljubljana-Sv. Jakob	200-57
Ljubljana-Rokodelski dom	187-23
Ljubljana-Krakovo-Trnovo	185-45
Dravlje	181-22
Sostro	178-77
Ježica	170-10
Črnuče	167-32
Zagorje ob Savi	166-35
Ljubljana-Sv. Peter	156-46
Medija-Izlake	125-62

6. Kamniško okrožje:

Homec	209-02
Komenda	200-96
Vodice	198-86
Brdo	192-62
Groblje	190-60
Domžale	170-50
Moravče	163-06
Vrhopolje	160
Dob pri Domžalah	153-03

7. Ribniško okrožje:

Ribnica	199
Velike Lašče	188-62

C. Ekspozitura Novo mesto.

8. Trebanjsko okrožje:

Mokronog	223-15
Trebnje	213
Zužemberk	207
St. Vid pri Stični	188
Tržišče	186-50
St. Janž	168-44
St. Rupert	168-31
Čatež pod Zaplazom	154-67

9. Novomeško okrožje:

Novo mesto	226-50
Šmihel	201-49
St. Jernej	185-02
St. Peter	180-73

10. Belokranjsko okrožje:

Črnomelj	202
Metlika	181

D. Ekspozitura Celje.

11. Posavsko okrožje:

Brežice	200
Dobova	176

12. Savinjsko okrožje:

Sv. Frančišek	222
Velenje	214
Vransko	190
Sv. Pavel pri Prebolju	187
Šoštanj	182

St. Jurij ob Taboru	172
Solčava	168

13. Celjsko okrožje:

Celje	215
Trbovlje	208-25
Tremerje	208
Petrovče	199
Grize	191
Sv. Jurij ob j. ž.	187-23
Vojnik	183

14. Šmarsko-rogaško okrožje:

Sv. Vid-Planina	224
Kostrivnica	216
Sv. Križ pri Rogaški Slatini	198
Šmarje pri Jelsah	197
Rogatec	187

E. Ekspozitura Maribor.

15. Koroško okrožje:

Mula	197
Šmartno	187
Slovenjgradec	148
St. Janz	134

16. Konjiško okrožje:

Čadram	216
Konjice	197
Makole	185-70

17. Mariborsko okrožje:

Maribor	232-50
Sv. Benedikt	224
Ruše	206-20
Sv. Lovrenc na Pohorju	203-60
Sv. Lenart v Slov. goricah	189
Sv. Rupert v Slov. goricah	170

18. Ptujsko okrožje:

Središče	210-50
Sv. Lovrenc v Slov. goricah	200
Sv. Marjeta	196
Sv. Boljenk v Slov. goricah	177
Velika Nedelja	165

19. Ljutomersko okrožje:

Ljutomer	224
Sv. Tomaž pri Ormožu	199
Križevci	192
Bogojina	185
Zižki	184
Sv. Jurij ob Ščavnici	183
Gornja Radgona	178

F. Dijaško okrožje.

Maribor-dij. semenišče	253-90
Maribor-dijaki	234-20
Ljubljana-Marijanišče	231

O p o m b a : Fantje! Kako bo prihodnje leto? Ali boste storili vse, da bodo te številke narastle in da bo narastlo tudi število odsekov-tekmovalec? Ne bojte se truda, poplačan bo! Torej na delo! Velja?!

Telovadba.

Kako se ameriški Slovenci zanimajo za slovenskega Orla. »Amerikanski Slovenec«, ki izhaja kot dnevnik v Čikagu in je glasilo slovenskega katoliškega delavstva v Ameriki, je prinesel letos koncem avgusta celokolonski članek o okrožni prireditvi v Smarju. Članek je dobesedno posnet po poročilu, ki je izšlo takrat v ljubljanskem »Slovenecu«. Zanimivo vsekakor! List sploh prinaša dnevno obširna poročila iz Jugoslavije, zlasti ona iz Slovenije ter tako seznanja naše rojake onstran morja z dogodki v domovini. Mi bomo odslej zasledovali ta poročila in v kolikor se tičejo nas, poročali o njih v »Mladosti«, kar bo gotovo čitatelje zanimalo. — c.

Jugoslovanski Sokoli. V dneh od 26. do 29. junija se je vršil v Ljubljani 5. pokrajinski zlet JSS (Jug. sok. sav.). Udeležili so se prireditve po delegatih tudi češkoslovaški, poljski in ruski Sokoli (emigranti v Jugoslaviji). — Pri nas je 17 ruskih sokolskih društev. Ruski Sokol je tudi na Češkoslovaškem). O priliki zleta so se vršile tudi zvezne tekme in je bil otvorjen sokolski dom na Taboru. — Prihodnje leto bo zlet v Skoplju. Tehnični odbor JSS je mnenja, naj bi se priredila l. 1928. lahkoatletska tekmovanja v večjem obsegu in l. 1929. mednarodne tekme.

Zveza nemških telovadecv na Češkoslovaškem (liberalna) šteje 109.953 članov v 17 župah in 985 društvih. Glavna moč je na Češkem; na Moravskem in v Sleziji je le 6 slabših žup s 25.141 člani. Na Slovaškem telovadnih organizacij razen par manjših društev ni.

Zveza (liberalna) belgijskih telovadecv je štela koncem leta 205 društev z 20.695 člani. Ne kaže pa velike delavnosti, ampak rajši životari. Velika ovira za delovanje so vedni spori med Flamci in Valoni (oboji sestavljajo prebivalstvo). Zdi se, da se v sličnem položaju nahaja tudi katoliška telovadna zveza v Belgiji.

Francija. Kat. telovadna in sportna zveza (Federation gymnastique et sportive des patronages de France, na kratko: F. G. S. P. F.) je imela dne 23. novembra 1927 v Parizu svoj občni zbor. Tekom preteklega leta je mogla zveza zabeležiti mnogo odličnih uspehov. — Dan poprej se je vršilo pripravljano zborovanje predsednikov posameznih pokrajinskih unij in škofijskih voditeljev, naslednji dan pa se je vršilo vsakoletno zborovanje, ki ga je vodil zvezni predsednik Fr. Hébrard. — Iz tajnikovega poročila naj navedemo par zanimivejših mest: Moč celotne zveze se je v teku enega leta povečala za 110 novih društev, tako da danes šteje vsa zveza 2200 aktivnih društev, in za dve novi pokrajinski uniji, tako da je vseh zdaj 57. Tajništvo je imelo posle z nič manj kot 18.700 dopisi. Vršilo se je 41 pokrajinskih telovadnih prireditev, ki so zbrale okrog 100.000 mladega rodu, kar pa ni niti najmanj oviralo sijajne narodne prireditve v Rouenu (prim. 6. štev.

»Mladosti« 1927!). — Zveza izdaja tudi svoje glasilo »Les Jeunes« (ki izhaja tedensko; ustanovljeno že l. 1898.); pridobili so 1200 novih naročnikov. — Na zborovanju so pretresali poleg drugih vprašanj tudi red prihodnjih prireditev in se podrobneje bavili z raznimi tehničnimi vprašanji. — (La Croix, 24. novembra 1927.)

Češki Orlji. Njihovo glasilo »Orel« prinaša v letošnji 20. štev. več poročil iz Jugoslavije o orlovskem gibanju. Tako poroča o obnem zboru J. O. Z. in O. P., posebej še o štafetnem teku naših Orlov dne 14. avgusta (Jesenice—Ljubljana—Logatec) in o Hrv. orl. zvezi. L. 1923. je ta štela ob svoji ustanovitvi 60 društev, čez 1 leto 80, l. 1925 že 103, koncem l. 1926 163, danes pa je preseglo število društev že visoko številko 200. — Pa tudi med Čehi se še vedno ustanavljajo nova društva, tako so bila zadnje dni novembra ustanovljena 4 društva v 3 okrožjih (Kadlčakovem, Pospišilovem in Brinuhovem okrožju). — Skupno posvetovanje načelništev češke in Jugosl. orl. zveze se je vršilo od 29. okt. do 1. novembra 1927 na Dunaju. Podrobno so določili tekmovalni red za mednarodne tekme in za tekmovanje slovanskih Orlov in katoliških Sokolov l. 1929 v Pragi. Tekmovalni red bo začetkom prihodnjega leta izšel v tisku. — Zlet čeških katol. Sokolov se je vršil v dneh 2.—5. sept. v Detroit (Amerika). Zlet kakor tekme so bili krasen dokaz njihove žive delavnosti; že zdaj se močno pripravljajo na slovanski zlet v svoji stari domovini v svetovavlavskem letu 1929.

Skrb Bavarske za telesno vzgojo. Podobno kot Nemška Avstrija je tudi Bavarska priredila po vsej deželi dvo- ali trotedenske tečaje in je to nalogo poverila profesorjem telovadnih zavodov; na ta način se je seznanilo teoretično in praktično kakih 10.000 ljudsko-šolskih učiteljev s času primerno gojitvijo telesnih vaj.

Film kölnske prireditve je že dokončan. Dolg je 1700 m in se predvaja pod drugo uro. (Ali ga dobimo v Ljubljano? Ur.)

Nemška visoka šola. Nemški državni odbor vseh telovadnih in sportnih zvez jo je ustanovil 15. maja 1920 kot akademsko učilišče. Njen namen je že od začetka, da bi s poukom in raziskovanjem pospeševala telesno vzgojo v šolah in v društvih in tako sodelovala pri dvignjenju ljudskega blagostanja. — V dosego tega cilja se delo deli na troje velikih področij: 1. izobrazba telovadnih in sportnih učiteljev, ki traja 8 semestrov, 2. kratki izobraževalni tečaji, namenjeni za društva, v nemškem stadionu, kjer se telov. in sportni vadiitelji teoretično in praktično pouče glede izvajanja telesnih vaj, 3. takozvani »potovalni tečaji«, ki se postopoma prirejajo po vsej državi in tudi v inozemstvu za tam bivajoče Nemce. Tačas študira kakih 350 slušateljev (moških in ženskih) na visoki šoli. Tekom 7 let si je že natančno 100 slušateljev pridobilo diplomu telovadnega in sportnega učitelja, od teh 12 žensk. Večina teh absolventov de-

luje v društvih ali v šolah. — Izobraževalnih tečajev je bilo od l. 1920. do 1926. v nemškem stadionu 123, ki se jih je udeležilo 5573 oseb. — Inozemskih tečajev pa je bilo do konca l. 1926 vseh skupaj 127 s približno 7400 udeleženci.

Svie. kat. tel. zveza šteje glasom poročila na svojem jesenskem občnem zboru 65 društev z okrog 4000 člani. Zveza se je tekom leta številčno ojačila. Za bodoče leto je nje. predsednik dr. O. Hengartner, častni predsednik pa p. superior W. Beerli.

Sport.

Dolgo časa se že nismo videli, tri mesece. Je veliko novega. Na primer, da se gradba amsterdamskega stadiona bliža zaključku in da bo stadion prav gotovo ob pravem času pripravljen. Težje bo pa s tano vanji in bo moral iti marsikdo v okolico stanovat. Dolgo časa so se pripravljali, ali bo nogomet prišel na olimpiado ali ne. Mi smo zmeraj rekli: Vsi bodo prišli; in bodo res. Slednjic pa le vsakogar zmika. Srednjeevropske države so se v nogometu borile za srednjeevropski pokal; mi Jugoslovani smo bili kmalu izločeni, pokal si je priborila praška »Sparta«. V zadnjem boju na Dunaju, med »Sparto« in dunajskim »Rapidom«, se je dunajsko občinstvo kaj surovo obnašalo in je bila vsa Evropa v ognju zaradi tega. Dunajčani se sicer prav lepo sportno obnašajo. — Prvenstvo Južne Amerike si je letos priborila Argentina; Uruguay je na drugem mestu.

V tenisu omenimo, da so si Davisov pokal priborili Francozi, in je sedaj v Parizu. Razne države se priглаšajo že za drugoletne tekme; zadnji boj se bo vršil na Francoskem.

K lahki atletiki prihajamo. Najprvo pogledimo teke. Vse polno je tekačev, ki pretečejo 100 m v 10·6 in 21·6, nekateri še bolje; Nemca Körnig in Houben na primer sta pretekla 100 m v 10·4, Američan Borat 200 m v 20·9. Dve vrsti, ena ameriška ena nemška, sta pretekli 4 × 100 m v 41 sekundah. Za 400 m je porabil Nemec Büchner 48·2, 800 m je tekla cela vrsta pod 1:56, tudi 1:52 do 1:54, 5000 m je teklo več tekačev, deset do petnajst sekund pod 15 minutami itd. Pri Stockholmu je pretekel Harper 25 km v 1:27:01·2, za 40·2 km je porabil Perez samo 2 uri in 10 minut, v Južni Afriki Artur Newton za 161 km 14 ur in 45 minut. Od obale Atlantskega do obale Pacifiškega oceana je tekkel dr. Seiler 56 dni; pot je bila dolga 4883·2 km, na dan je prišlo torej dobrih 87 kilometrov. Pomisli!

V višino ni skočil v zadnjem času nihče čez 2 mestra, veliko pa od 1·95 do 1·98 m. Na daljino je skočil sicer črnc Hubbard 7·98 m, a je bilo odskočiše više kot priletiše, in mu rekorda niso priznali. Velja torej še zmeraj 7·896 m. Tudi Nemci skačejo že čez 7·50 m. V Amsterdam naj nihče ne gre,

kdor ne skoči vsaj 7·30 m. V troskoku je dosegel Anglež Peters 15·47 m, v treningu že čez 16 m (svet. rek. je 15·525 m). Amerikanec Carr se je pa pognal s palico 4·267 m visoko.

Vse polno je atletov, ki sunejo kroglo čez 14·50 m daleč in tudi čez 15 m (Finec Järvinen na primer zadnjic 15·20 m). Diskos mečejo 46 do 47 m (Hoffmeister 47·04 m). Kladivo leti 50 do 54 m daleč, kopje je pa zalučil Finec Pentila 69·88 m daleč, nov svetovni rekord. — Finec Yrjola je dosegel v desetboju 8018 točk; on je doslej poleg Thorpeja edini, ki je prišel na 8000 točk.

Se par žensk bomo zapisali: 100 m Junkersova 12·8, Schurinekova 12·8, 200 m Edwardsova 25·2, 1000 m Trickeyeva 3:06·5, vrsta 4 × 100 m Viktoria v Magdeburgu na Nemškem 49·9. Skok v višino z zaletom Slovenka Tratnikova 1·485 m, Angležinja Greenova 1·581 metrov, brez zaleta Nemka Bredova 1·18 m; na daljavo je skočilo že več skakalko od 5·20 do 5·50 m, Angležinja Gunnova celó 5·575 m. Kroglo je sunila Nemka Lange 11·32 m daleč, Nemka Häuptling 11·71 m itd. Uspehi atletinj so že tako veliki, da bi jih bili včasih tudi atleti zelo veseli.

V težki atletiki se poleg Francoza Rigoulota odlikujeta v zadnjem času posebno Dunajčana Haas in Hipfinger. Te dni na primer je Haas, ki ni niti 75 kg težek, z desnico sunil 110 kg (doslej Hipfinger 106·4 kg) in je obojeročno potegnil 104·8 kg (doslej Hipfinger 103 kg); prvo je svetovni rekord, drugo avstrijski rekord. — Rigoulot je pa z levico potegnil 98 kg, nov svetovni rekord.

Da je Tunney premagal Dempsey a smo brali obširno že v dnevnem časopisu; morda se bosta udarila še enkrat, tretjič. Najnevarnejši tekmeč jima je črnc Godfrey, 25 let šele star. Vsakega nasprotnika kar pohrusta. Vse drugo poročamo v »Slovencu«.

Kanal, morsko ožino med Francijo in Anglijo, sta preplavala letos Anglež Temme in Angležinja Gleitze. Plavala je tudi Angležinja Loganova, a samo nalašč; hotela je dokazati, da ni pravega nadzorstva; dokaz se ji je posrečil. — Velika plavača Arne Borg in Weissmueller podirata rekorde kar naprej; vsak dan beremo kaj novega. Plavalna olimpiada nas bo najbrž vse presenetila.

V kolesarstvu so na vrsti zlasti šestdnevne dirke; sportno ne pomenijo nič posebnega.

Avtomobilisti so dosegli na uro že 328 km; to se pravi: major Segrave je vozil par kilometrov tako brzino, da bi dalo to na uro 328 kilometrov.

Na Lido (Benetke) je dosegel Italijan Bernadi s hidroplanom hitrost 479·290 km na uro. — Tisto pa ni držalo,

kar smo zadnjič pisali. Rekli smo, da se je povzpел Francoz Callizo do izredne višine nad 14.000 m in da je to svetovni rekord. Dokazali so mu, da je goljufal; ustavil je v aeroplan aparat, ki je označil napačno

višino. Svetovni rekord v višinskem dvigu z aeroplanom ima sedaj Američan C. C. Champion z 11.727 metri, s hidroplanom pa tudi Champion z 11.581 metri.

IZ KRAJA ————— V KRAJ

Šmihel pri Novem mestu.

Preteklo je že precej mesecev — celo par let — in še vedno se nismo odzvali večkratnim klicem »Mladosti«: Dopisujte! Poročajte! Zavedali smo se, da ni bilo prav, pa se nismo poboljšali! Naš prvi predsednik, pokojni g. Leopold Turšič, nas je pred leti v nekem članku »Mladosti« primerjal s počasno Krko, ki se leno vije med polji, travniki in vinorodnimi holmi mimo naših vasic — in prav je imel! Veliko težav in ovir je pač moral naš odsek premagati do prošlega poslovnega leta. Smo v neposredni bližini mesta, čigar prebivalstvo po večini naši organizaciji do zadnjega časa niti malo ni bilo naklonjeno. Zasmehovalo in podcenjevalo nas je, fantje pa so klonili... Veliko suhih listov je odpadlo, vzrastli pa so zopet sveži, dokler se ni izkristaliziral odbor, ki naj bo po svoji orlovski zavednosti ostalim fantom zgled. Danes se nam ni več bati za obstoj. S svojim vztrajnim delom smo si pridobili ugled celo med nasprotniki. V prošlem poslovnem letu smo jim pa pokazali, da imamo pravico do obstanka in kaj zmoremo. — Najlepša točka naših javnih nastopov v prošlem poslovnem letu je bila prireditev v Smolenji vasi dne 15. avgusta, kjer smo dosegli tudi lep moralni in materialni uspeh. Nič manj je uspela prireditev v Birčni vasi dne 18. septembra, kjer so člani-domačini s pomočjo sovaščanov skoro vse sami pripravili. Poleg tega smo v februarju uprizorili Meškovo dramo »Mati«, 20. marca smo priredili akademijo skupno z orliškim krožkom, udeležili smo se velikonočne in Telove procesije v krajih, proslave obletnice majniške deklaracije v Novem mestu, stadionske prireditve z 18 člani, okrožne prireditve v Mirni peči, vse orlovske praznike smo dostojno proslavili s prejemom sv. zakramentov in primernim sestankom korporativno v krajih, tudi ob državnih praznikih smo vedno poslali zastopstvo treh članov v krajih k sv. maši, ustanovili smo fond za zastavo in tudi nanesli v ta fond v teku leta skoraj polno vsoto, ki je za zastavo potrebna. — Pa vse to je samo zunanost, ki jo je pač rodilo notranje delo. Imeli smo 20 odborovnih sej, 42 fantovskih sestankov, 81 telovadnih večerov in štiri vaditeljske seje. Pri dplošnih okrožnih tekmah smo dosegli malo diplomo s 83-95% dosegljivih točk. Tudi mladci se gibljejo in napredujejo, čeprav počasi. Njih pet je položilo prvi izpit. Odsek šteje 20 rednih članov, med njimi 16 telovadcev in tri starešine. — Z novim poslovnim letom se je delo zopet poživilo. Uro,

uro in pol so nekateri člani oddaljeni od Šmihela, pa vendar z malimi izjemami redno prihajajo na četrtkove orlovske večere, posebno v zadnjem času, ko smo začeli tudi s pevskimi vajami. — Po vsem tem delu upamo, da nas pokojni g. Turšič danes ne bi mogel več primerjati s počasno, leno Krko... Zvedrilo bi se mu čelo ob pogledu na polje, kamor je on prvi zasadil svojo mogočno lopato! — Bratje, vztrajajte, da postanete pravi Orli v besedi in dejanju in kot taki zbudite tudi ostale naše sosede pod temnimi Gorjanci! — Bog živi!

Vojnik.

V naslednjih vrstah naj na kratko opišem, kako je naš odsek deloval v sedmem letu svojega življenja. Imeli smo 13 fantovskih sestankov. 24. aprila t. l. smo pri okrožnih tekmah dobili malo diplomo. Telovadnih ur je bilo 31. Nastopili smo pri delni podzvezni prireditvi v Celju, pri okrožni prireditvi v Radečah ter pri ustanovitvi odseka v Dramljah pri Celju. Odborovnih sej je bilo 24. Priredili smo na dan sv. Štefana eno dramatično predstavo, meseca septembra pa tombolo, ki je prav dobro izpadla. Dva člana sta napravila poslovni izpit, upamo, da jih bo zanjprej več. V zavesti, da smo četudi majhen del naše orlovske organizacije, delajmo za boljšo bodočnost našega odseka. Bog živi! — Š. S., tajnik.

Ptuj.

Orli-vojaki, službujoči v Ptujju pri 4. pontonirskem bataljonu, pošiljamo vsem bratom Orlom in sestram Orlicam iskrene bratske pozdrave in jim želimo vesele božične praznike in srečno novo leto: Ferdinand Škarja, Mengeš; Jos. Seme, Polica; Ludovik Vidmar, Trebnje; Florijan Peterca, Suhadole; Franc Sever, Ježica; Peter Bajda, Štepanja vas; France Logar, Horjul; Franc Gregori, Podkoren; Anton Kosec, Mengeš; Viktor Čepelnik, Vižmarje; Anton Repar, Ig; Ivan Presterl, Radovljica; Filip Čopič, Breznica; Ivan Sevšek, Dovško; Jakob Kavčič, Ziri; Viktor Drčar, Prevoje; Alojz Kalan, Zbile; Jože Zupan, Mengeš. — Bog živi!

Sv. Lovrenc na Pohorju.

Sedaj smo se tudi mi okorajžili in Vam pošiljamo dopis za »Mladost«. Upam, da nas stisnete v kak kot. Povemo Vam pa sledeče: Osem let že obstoja naš Orel, pa se menda niti enkrat ni oglasil v »Mladosti«. Torej osem let že ponosno širi peruti po Sv. Lovrencu. In rečemo, da nas teh osem let lahko

s ponosom spominja na naše delo, kajti šte-
 vilno članov je naraslo od od šest na enain-
 trideset. — Ko nas je pred dvakrat štirimi
 leti začel naš ustanovitelj navduševati za
 Orla, smo imeli fantje šele šolo za seboj,
 toda naš ustanovitelj g. Oblak ni obupal in
 nas je tolažil, da bomo iz malih postali še
 veliki. In tako se je zgodilo. Začeli smo.
 Pošiljali smo fante na tečaje in pogumno
 začeli telovaditi, obiskovali smo javne pri-
 reditve, prirejali igre in akademije in tako
 postali Orli z dušo in telesom. — Letos, dne
 17. julija, smo priredili tombolo, in takrat
 smo videli, koliko prijateljev ima naš Orel.
 Največjo zaslugo za to krasno uspešo tom-
 bolo pa moramo prištevati našemu pred-
 sedniku, ki je neumoren orlovski delavec;
 lahko smo in moramo biti ponosni nanj.
 Nadalje je priredil naš odsek dne 18. sep-
 tembra akademijo, ki jo je počastil s svo-
 jim posetom tudi naš ekspoziturni predse-
 dnik in katere se po zaslugi našega biv-
 šega načelnika, ki je požrtvovalen Orel, res
 lahko s ponosom spominja vsak član. Po-
 kazali smo takrat, da imamo res pravo voljo
 in resni namen. Na tej prireditvi smo po-
 kazali člani delo in procvit našega šent-
 lovrenškega Orla. — Letos smo pričeli tudi
 z zidanjem društvenega doma. Čaka nas
 mnogo dela in trpljenja, toda z božjo po-
 močjo in orlovsko požrtvovalnostjo bomo do-
 zidali, upam, naš toli zaželeni dom. — Mo-
 goče se še kaj oglasimo, da Vam povemo,
 kako bomo zidali naš dom. — Bog živi!

Brod na Savi.

Bratski pozdrav vsem bratom in sestram
 širom Slovenije! Minul je sedmi mesec, od-
 kar sem zapustil orlovske vrste, brate Orle
 in Orlice in Mladce, ter zamenjal orlovsko
 delo z vojaško službo. — Bratje, vojaki-no-
 vinci, ki Vas čaka ista pot prihodnje leto,
 ko boste zapustili orlovske vrste in stopili
 v vrste naše armade, da opravite svojo čes-
 no državljansko dolžnost do kralja in domo-
 vine kot pravi in zvesti Orli, Vas za to
 priliko opominjam, da se z vso vnemo pri-
 pravljajte za vojaški stan. Obiskujte pridno
 telovadne ure in vadite redovne vaje in z
 lahkoto boste obvladali vojaške. Ubogajte
 načelnika, vadite se v orlovski disciplini in
 Vam tudi vojaška ne bo delala preglavic,
 čeprav je malo bolj trda. — Bratje, kar Vam
 pa še posebno priporočam, je to, da se va-
 dite v srčnem in duhovnem oziru. Okrepite
 se z nauki Zlate knjige za daljno pot,
 za težke trenutke vojaškega življenja, da ji
 boste ostali zvesti, da Vas bo čuvala in
 ohranjela kot prave in zveste Orle. Spo-
 minjala Vas bo na vse one vesele in srečne
 ure, ki ste jih preživeli doma med brati, in
 vodila Vas bo, da ne boste zašli v blato in
 močvirje, ki ga žalibog toliko nudi vojaško
 življenje. Ampak ostali boste trdni in zna-
 čajni in se vrnili preizkušeni nazaj v naše
 vrste, kajti rabile Vas bodo, da jim daste,
 kar od Vas pričakujejo posebno mlajši bratje.
 — Kmalu bo prišel dan Vašega odhoda.

Takrat, bratje, pokažite še posebno, iz kak-
 šne šole ste. Ne vinko vpitje, ampak lepa
 slovenska pesem naj se glasi, ki jo hoče
 mlada, razigrana rekrutova duša, da pozabi
 ono grenkost, da odbaja. In ves Vaš nastop
 naj bo le v čast orlovski organizaciji. Vsi
 lepi nauki, ki ste jih kdaj čuli na sestankih
 in drugod, naj Vam bodo pred očmi in naj
 Vas spremljajo. Bratje, s svojim nastopom
 boste mnogo storili za utrditev lepih načel
 orlovstva. Tudi se boste pri vojaki kmalu
 spoznali med seboj, kateri ste istega mi-
 šljenja, kot smo se tudi mi. Prišli boste
 skupaj z našimi južnimi brati, njim morate
 pokazati, kaj ste in jim s svojim nastopom
 in zgledom vzbuditi dobro mišljenje in
 prepričanje o slovenskih fantih. Tako dobro
 vzgojeni in pripravljeni v orlovski šoli boste
 lahko prenesli in potrpehli marsikaj, kar
 mnogim mogoče ne bo tako lahko. In ako
 Vas bodo spremljali nauki in ideali orlov-
 stva skozi vse težje trenutke, tedaj boste
 spoznali, kaj je orlovska organizacija svo-
 jim članom, kar morda še ta ali oni danes
 ne vidi. — Bratje, to sem Vam napisal za
 odhod. Še enkrat Vam ključem: Obiskujte
 pridno telovadbo, še bolj pa sestanke in te-
 čaje. Utrdite in okrepite se z lepimi nauki,
 ki Vas bodo spremljali skozi vse vojaško
 življenje, da ne boste klonili (ali morda za-
 tajili, da ste Orli, kar se žalibog tudi do-
 godi), temveč da ostanete zvesti orlovski
 organizaciji. Utrdite si svojo voljo! Če se
 boste pripravljali že sedaj doma in tako
 nastopili pot vojaškega življenja, potem bo
 lahek odhod v vojaško službo, kajti spreml-
 jala Vas bo zavest, da ste pripravljani na
 vse. In ostali boste zvesti in značajni Orli
 in se vrnili utrjeni in preizkušeni z istimi
 ideali zopet nazaj v orlovske vrste. — Iskren
 Bog živi ključ iz daljne Slavonije Orel s
 Posavja.

Tremerje.

Ker že dve leti obstoja naš orlovski od-
 sek v Tremerjih, si štejemo v čast, da se
 tudi mi enkrat oglasimo v »Mladosti« in po-
 damo kratko poročilo o delovanju našega
 odseka. — V preteklem poslovnem letu
 smo imeli 24 fantovskih sestankov, 18 telov-
 vadnih ur, 14 odborovih sej. Došlih dopisov
 je 160, odposlanih 70, statistika kaže 8 red-
 nih članov, t. j. 7 telovadcev in 1 netelova-
 ca, in 6 podpornih članov. Prireditev smo
 se udeležili dveh: ekspoziturne v Celju in
 pa okrožne v Radečah. V tem času smo upri-
 zorili dve igri, in sicer »Zdravnikovega strež-
 nika« in »Pogodbo« ter eno akademijo. Na
 splošne tekme je šlo osem fantov ter smo
 dosegli 96 točk in s tem prvo veliko častno
 diplomu. Sedaj je odšel od nas naš vele-
 zaslužni predsednik. Dve leti je hodil po
 potih, ki jih kažejo naša načela, dve leti
 gradil, oral, sejnal na sejah in podajal poro-
 čila na okrožnih in srenjskih svetih. Dve
 leti je bil predsednik in duša odseka. Niso
 se zaman varali fantje, ki so ga na ustanov-
 nem občnem zboru izvolili za predsednika,

in potem še na drugem, ko so bile volitve, in še sedaj, sem trdno prepričan, bi bil izvoljen, ko bi ga ne gnala njegova stanovska dolžnost proč od nas, ki smo mu bili bratje ne po krvi, ampak bratje po idejah, bratje po organizaciji. Resnica je, da kakršen je predsednik, takšen je odsek. Znak o tem kaže, kakor sem že prej povedal, prva častna diploma, ki smo si jo priborili na tekmah. Največ zaslug dobi gotovo on, on nas je bodril, on navduševal, da smo zmagali. In sedaj, ko potrebujemo zopet voditelja in navduševalca, nas zapušča. — Dragi Jože! Bil si kakor svetilnik na razburkanem morju, ki kaže preplašenim potnikom pot. Bil si kakor luč, ki si gorel in nas navduševal za organizacijo. Še v zadnjem času ob slovesu si nam govoril: »Bratje, delajte, kakor smo delali dosedaj, učite se, kakor smo se učili dosedaj, kajti povem vam, da vam ne bo nikoli žal, kar se boste dobrega naučili v mladosti v orlovski šoli, ker resnično poje pesnik v tisti lepi pesmi, ki nam je tako priljubljena in jo tako radi zapojemo:

Zato pa rečem jaz:
najlepša je mladost,
mladost ne pride več nazaj!

Da, res je, najlepša je mladost, če je v cvetju nedolžnosti, če je v vrtu Marijinem, če je kakor vijolica sredi grmovja, ki jo hoče zadušiti, a njen duh sega daleč naokoli ter kliče vsej mladini: vzemite me za zgled, imejte me kakor solnce pred seboj, vedite, da nedolžnost je kakor solnce, ki osvetljuje in razveseljuje ves svet.« — Dragi Jože! Želimo Ti obilo uspeha, obilo sreče v Tvojem plodonosnem delovanju. Bog daj, da bi Ti vedno sijalo solnce sreče v Tvojem življenju. — Bog živi!

Rajhenburg.

Da ne bodo bratje mislili, da je rajhenburški odsek Orla že res zaspal zimsko spanje, se moramo malo pokazati, da še beditimo. Domneva, da spimo, bi bila v enem oziru sicer upravičena, v drugem pa ne. Upravičena namreč zato, ker se še res nismo nič letos oglasili v »Mladosti« in tudi ne pokazali se s kakšnim lastnim nastopom. Na tehničnem polju je bilo res opaziti zapanost. Da je pa naš odsek kljub temu delal in tudi veliko storil skupno s prosvetnim društvom, so pa dokaz naši prenovljeni prostori, ki so bili prej še tako neprivlačni, zdaj pa so tako rekoč krasni. Predsednik, izvoljen na izrednem obnem zboru dne 13. marca 1927, si je nadel nalogo, najprej popraviti lokale, urediti notranji položaj odseka, nato se pa pokazati z delom na zunaj. Torej prva ideja je deloma že izpeljana. Po vrnitvi br. načelnika s tedenskega tehničnega tečaja v Ljubljani je bilo opaziti v njem čisto svežega duha za telovadbo. Tega duha so se zdaj navzeli tudi že člani, tako da je zopet vedno večje zanimanje za telovadbo, ki se vrši vsak četrtek in vsako nedeljo, izvzemši dneve, ki so določeni za fantovske sestanke. — Fan-

tovski sestanki se vršijo vsako drugo nedeljo. Na njih obravnavamo socialno ekonomijo. Rednih članov šteje naš odsek res da samo 10 in 3 starešine z 20 naraščajniki. Imamo pa že več gostov kot pripravnike članov. Na dramatičnem polju smo delovali dozdej s prosvetnim društvom. Igrali smo več iger. Meseca oktobra smo imeli Slomškovo slavnost oziroma proslavo s pestrnim programom. Poleg drugega so dekleta igrala »Junaške Blejke«, oktet Orla je zapel dve krasni pesmi, za zaključek je pa nastopila vrsta 5 članov na odru z vajami na drogu, ki so dosegle lep uspeh pri posameznih vajah kakor tudi pri skupini. — Žal nam je za pevovodjem, oziroma za članom, ki je bil duša našemu odseku in se je sedaj od nas poslovil. Nedavno smo vzeli slovo od njega, šel je v Maribor v službo na tajništvo SLS. Ob priliki slovesa smo mu morali še enkrat zapeti »Mi smo Orli«. — Pripravljamo se za Krekovo prireditvev, v katere programu je tudi nastop članov na orodju in nastop naraščajnikov s prostimi vajami. — Torej vidite, da še živimo. Živimo pa v upanju, da se vzdignemo na nekdanjo stopnjo rajhenburškega odseka. V tem upanju vam kličemo iskren: Bog živi!

Orlovska srenja v Hrušici.

V letošnjem letu je tudi naša srenja precej napredovala. V mesecu januarju sta priredila akademiji odseka v Hrušici in pri D. M. v Polju. Obe akademiji sta dobro izpadli. Dne 13. marca je priredila naša srenja akademijo v Sostrem, pri kateri je posebno odsek D. M. v Polju prav lepo izvajal rimske vaje, vajo »Za materjo« je lepo izvajal krožek Ljubljana - Sv. Peter, prav tako so pa tudi lepo nastopili s svojimi vajami Mladci iz D. M. v Polju. Dne 25. marca je odsek Sostro priredil misijonsko prireditvev s skioptičnimi slikami. Te prireditve se je udeležilo nad 300 ljudi. Duhovne vaje so v naši srenji priredili odseki: Ljubljana, Ljubljana - Sv. Peter, D. M. v Polju in Sostro, in sicer 16., 17. in 18. marca. Dne 19. marca so pa imeli skupna obhajila. Okrožnih tekem so se udeležili trije odseki iz naše srenje: Ljubljana - Rokodelski dom, Ljubljana - Sv. Peter in Sostro. Pri splošnih tekmah so dosegli: Ljubljana veliko diplomu, Sostro malo diplomu, Ljubljana - Sv. Peter pa pohvalno pismo. Dne 8. maja se je vršil srenjski članski izlet na Sv. Goro pri Litiji. Dne 15. maja se je srenja prekrstila v orlovsko srenjo v Hrušici, ker nam je ljubljansko mestno okrožje vzelo tri odseke. Dne 22. maja se je vršil srenjski naraščajski izlet v Sostro, kjer je naraščaj nastopil s prostimi vajami; obnem se je v Sostrem ustanovil za to priliko naraščaj. — Podzvezne prireditve dne 3. julija na Stadionu se je udeležilo iz naše srenje v kroju 28 članov, in je pri prostih vajah nastopilo 30 članov naše srenje. Dne 7. avgusta je naša srenja priredila plavalno tekmo na Ljubljani, in sicer na 100 m. Tekme se je udeležilo 11 članov

naše srenje. Prvi je preplaval daljavo v 1' 16", drugi v 1' 17", oba člana odseka D. M. v Polju, ki sta dosegla 1. in 2. častno diplomo. Plavalne tekme so se udeležili tudi Mladci iz D. M. v Polju. Bila je ista dolžina proge. Prvi Mladec jo je preplaval v 1' 17" in bil zato imenovan za prvaka srenje. — Podzveznega štafetnega teka se je udeležilo iz naše srenje 35 članov. Dne 28. avgusta je naša srenja priredila štafetni tek na 8.200 metrov dolgi progi. Tek je trajal 20' 02". 18. novembra se je vršil redni letni občni zbor naše srenje. Na občnem zboru je bil ponovno izvoljen za predsednika br. Anton Gradišek. Poleg njega so izvoljeni še sledeči odborniki: Josip Vrbin, Jakob Zrimšek, Ivan Romšak in Ivan Koritnik. Na občnem zboru se je naša srenja razširila od treh na šest odsekov, tako da sedaj spadajo pod našo srenjo sledeči odseki: Hrušica, Sostro, D. M. v Polju, Dol pri Ljubljani, Sv. Helena in Št. Jakob ob Savi. — Dne 2. oktobra je naša srenja priredila vztrajnostni tek med D. M. v Polju in Zalogram. Ta vztrajnostni tek se je vršil na 1000 m dolgi progi. Prvi ga je pretekel v 2' 55" br. Franc Žitnik, član odseka Hrušica. Po vztrajnostnem teku mu je br. predsednik Gradišek pred Društvenim domom pri D. M. v Polju izročil predhodno srenjsko darilo, nato je izročil diplome zmagovalcem plavalne tekme, ki se je vršila 7. avgusta, in sicer 1. častno diplomo br. Francu Sešku in 2. častno diplomo br. J. Svetku. — V minulem poslovnem letu smo imeli 8 srenjskih svetov, 17 odborovih sej, 14 poslovnih in tehničnih revizij in 65 obiskov pri raznih odsekih, tako da naša srenja v letošnjem letu ni držala križem rok, ampak je bila zmeraj na delu. Bratje, delajmo skupno še tako naprej, kakor smo delali dosedaj. Zimski čas je tu. Časa za delo bomo imeli zadosti, le pridno obiskujmo ob večernih urah Društvene domove, ker tukaj se bomo imeli zmeraj dosti pogovoriti in treba bo sklepati in se pripravljati za prihodnje leto, ker nas čaka v njem veliko dela. Bratje, le pridno in složno, ker v skupnem delu je skupna moč! — Bog živi! — V. J.

Središče ob Dravi.

Naš odsek že 17. leto deluje ter vzgaja mlade Orle v krepke in značajne može. Čeravno obdan od vseh strani od nasprotnikov, se trdno drži ter je ves trud, uničiti ga, zastoj. Naj podamo kratko poročilo o odseku in njegovem delovanju v letu 1927. — Odsek šteje 17 rednih članov, 7 starejših, 64 podpornih ter 3 častne člane. Od teh se nahajata dva brata pri vojaki. — Odbor je imel 17 odborovnih sej, katerih sklepi so vsi izvršeni. — Fantovskih sestankov je bilo 15, na katerih so bratje slišali mnogo zanimivega in poučnega. Obravnavali smo na fantovskih sestankih sledeče: Socialno vprašanje, Poslovnik, Zlato knjigo, fantovske večere v pismih, Orlovstvo ter Zgodovino slovenskega naroda. Člani so nastopali z govori in dekla-

macijami. — Vaditeljski zbor je štiričlanski, imel je 7 vaditeljskih sej, ter 13 telovadnih ur. — Telovadcev šteje odsek 13, telovadnih ur je bilo 66, torej na mesec 7. — Imamo tudi Mladce, ki jih je 18; 9, ki so položili prvi izpit, 9 jih pa še nima nobenega izpita. — Naraščajnikov ima odsek 14. — Vložni zapisnik izkazuje 83 številki prejetih in odposlanih dopisov. — »Mladosti« prihaja na odsek 26, »Orliča« pa 40 izvodov. — Odsek je imel Din 4462:75 izdatkov ter Din 4710:62 dohodkov. — Člani sodelujejo tudi pri dramatičnih prireditvah »Ljudskega odra«, pri tamburaškem zboru ter pri cerkvenem pevskem zboru. — Ekspoziturne prireditve v Celju se je udeležilo 11 članov v kroju s praporom. — 24. aprila 1927 so se vršile v Ormožu splošne okrožne tekme. Izmed 300 dosegljivih točk, smo dosegli 210 točk, to je 70-16% in s tem dobili veliko diplomu. — Sporočiti pa imamo tudi žalostno novico. Bela smrt nam je ugrabila v enem letu kar tri podporne člane. Med njimi tudi g. Franca Planinca, župnika pri Sv. Bolfenku pri Središču. Pogreba se je odsek udeležil korporativno s praporom. — Želeti bi bilo, da bi središki odsek še dalje tako napredoval, kakor je dosedaj teh 16 let. Upam, bratje, da bomo napredovali, če bomo delali eden za vse, vsi za enega. — Ob koncu želimo vsem bratom širom Slovenije vesele božične praznike ter srečno in blagoslova polno novo leto. — Bog živi!

Rotve pri Logatecu.

Prav je in lepo, da ve brat, kaj dela njegov brat. Prav radi tega smo se namenili napisati teh par vrstic bližnjim in daljnim bratom širom Slovenije. — Tudi mi smo delali doslej, bratje, kar je bilo v naših močeh, in tudi posledj hočemo delati z vsemi svojimi necepljenimi silami, da obdelamo svojo lastno, trdo, z žulji posvečeno zemljo. — Tudi mi, bratje, tu gori v oddaljenih Rovtah imamo težnje in cilj, da nekoč odpremo vrata našemu bodočemu »Društvenemu domu« in napišemo v njegove zidove testament svoje volje in hotenja, da odpremo mladini zlato knjigo o nepotvorjeni resnici orlovske ideje in ji izročimo spomenik s pečatom naše krvi, našega truda in naših žuljev na slehernem Domovem kamnu. Dokazati hočemo s tem svojo solidarnost v veliki orlovski skupnosti. Veliko je dela in truda: a bratje, ne strašimo se! Na delo do zmagovitega konca! — Bog živi! — Petkovčan.

Brežice ob Savi.

V Posavju še ni večletne orlovske tradicije, kot jo imajo mnogi odseki drugod. Tudi brežiški odsek se še bori z začetnimi težkočami. Vendar šteje odsek 15 mladih fantov, ki kažejo dobro voljo, postati močni stebri orlovstva tudi tu, kjer je doslej spalo vsako katoliško prosvetno gibanje. Žal, da dosedaj še nimamo lastnega doma, manjka pa tudi starejših, v orlovski šoli preizkušenih fantov, ki bi bili lahko mlajšim učitelji in voditelji. Imeli smo jih nekaj, od katerih smo

veliko upali — pa so šli! Nekateri je vzela slaba družčina (varali so naše pričakovanje!), drugi so šli k vojakom (ti se, upamo, vrnejo), dva pa je poklical Gospod v svojo veliko organizacijo... — Pavel Šerbec! Kako je telovadil, nam načeloval, kako je igra! na našem odru in pel, da je bilo veselje. Bil je dober fant, nekoliko vihrav včasih, sicer pa prikupljiv in odkrit. Letošnjo pomlad je šel k vojakom; ob odhodu je bil še vesel in korajžen, čez nekaj dni pa smo zvedeli, da je v celjski bolnici — umrl. Vzela ga je pljučnica. Bog bodi milostljiv njegovi duši! — In še eden, mlad, poln nad, delaven in zanesljiv, ki je odšel prezgodaj, zanj morda prav — Bog ve! Bilo je vroče poletne nedelje, ko se je popoldne nenadoma razneslo: »Milan Ivančič je v Krki utonil!« Silno nas je zadela ta vest. Milan mrtev! Saj smo pravkar bili skupaj pri sestanku! Glej, kot bi bil slutil, kaj se bo

† Milan Ivančič.

zgodilo z njim, je istega dne med pogovorom dejal: »Človek mora biti pa res vedno pripravljen na smrt!« Tolažimo se, da si odšel pripravljen, saj ni dolgo, odkar smo skupno prejeli sv. zakramente. — Zalni spreved, ko so nesli Milanove zemске ostanke k zadnjemu počitku, je bil genljivo lep. Krsto so nesli bratje Orli v krojih, spremljala jih je vsa orlovska družina z belim cvetjem in žalnimi trakovi... Ko mu je ob odprtem grobu zaklical rojak Istran v slovo: »Zbogom, Milan, ne pozabi onstran svojega bednega naroda, kateremu si hotel postati učitelj — moli za nas!« — so zarosile oči vseh, ki so verovali in upali v idealnega mladeniča. Milan, veseli se miru v Bogu!

Gornjesavinjska srenja.

Da zvedo čitatelji »Mladosti«, kako se razvija orlovstvo v naši dolini, sem se odločil podati kratko poročilo o delovanju naše

srenje. — 12. novembra t. l. je preteklo 5 let, odkar so se združili odseki Nazarje, Mozirje in Sv. Frančišek v srenjo, ki se je imenovala po sedežu Nazarska srenja. Letos, meseca maja, se je pa srenja premestila k Sv. Frančisku in se je obenem spremenilo njeno ime v gornjesavinjsko srenjo, kar je bolj primerno. K srenji spadajo odseki: Sveti Frančišek, Nazarje, Mozirje in Solčava. Trudimo se, da se število odsekov pomnoži, kar se bo gotovo v bodočnosti tudi posrečilo. Delovanje odsekov je povoljno, čeravno je mnogo zaprek, ki ovirajo redno delovanje. Najbolj delaven je odsek pri Sv. Frančisku; o tem pričajo diplome, ki si jih je pridobil pri tekmah. Ko bo enkrat dogotovljen Društveni dom, katerega z velikimi žrtvami gradijo, se bo lahko še bolje razvijal. — Tudi solčavski odsek je jako agilen, le žal, da je zelo odrezan od sveta. Lanska povodenj jim je naredila veliko škodo, vendar poguma jim ni odnesla. Nazarje ima ugoden položaj, imajo Dom, sicer le lesen, a prostoren, tudi drog in kroge so si nabavili, a vendar ni pravega življenja. Krivo je pač to, ker člani samo nekaj časa delujejo zraven, potem pa gredo. Upamo, da se bodo razmere v tem oziru obrnile na boljše. Fantom v Mozirju pa bi bilo treba več odločnosti in krepke volje, potem bi lahko odsek bil med prvimi. K napredku naj jih vzpodbuja to, da v vsakem oziru prekosijo tamkajšnjega, že nad 40 let delujočega Sokola. — Da vzpodbudi odseke k delu ter ljudstvo navduši za orlovstvo, je prirejela srenja vsako leto javne nastope. L. 1923. se je vršila prva telovadna akademija v Gornjem gradu; 21. maja 1925 prva javna telovadba na Ljubnem, 13. maja 1926 na Rečici, letos, 26. junija, v Mozirju. Pri teh prireditvah so sodelovali tudi člani in članice sosednjih odsekov in krožkov ter s tem pripomogli do večjega uspeha. — Po statistiki za oktober šteje srenja 52 rednih članov (od teh sta 2 pri vojakihi), 11 starešin, 2 ustanovna ter 46 podpornih članov. Naraščaja je višjega (samo v Solčavi in pri Sv. Frančisku) 15, nižjega pri vseh odsekih 37. Za naraščaj odseki — kakor se vidi — premalo skrbijo. — Letošnjih tekem so se udeležili vsi odseki; od teh sta Nazarje in Mozirje tekmovala samo tehnično. Sv. Frančišek pa je v splošni tekmi dosegel veliko diplomu in 2. mesto v okrožju. Odsek Solčava je v prosvetni tekmi dosegel dobro, a nezadostno v tehnični. Odseki, pripravljajte se z vso vnemo na tekme v prihodnjem letu! Kateri bo prvi? — F. Z.

Jelos.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želiva vsem bratom Orlom in sestram Orlicam delavca v šumi Jelos pri Slavonskem Brodu v Slavoniji. Bog živi! — Joško Mlakar in Ivan Palčič.

Bitolj.

Vsem članom orlovskih organizacij in cenjenim bralcem »Mladosti« želimo vesele

božične praznike in srečno novo leto ter pošljamo vsem pristrčne pozdrave. Janko Mijec, Vrhnika; Franc Rovtar, Selnica; Anton Orozel, St. Ilj.

Belgrad.

Zapihala je mrzla jesenska burja, bele snežinke so pričele padati, da so pokrile hrib in dol ter Vas pognale iz lepe narave v tesne prostore društvenih domov, kjer se večer za večerom zbirate na vesele fantovske sestanke, na razne seje in vaje. In v takem razpoloženju se bo potihoma prikradla tista tako zaželená sveta noč, v kateri se je rodil naš Odrašenik in Zveličar. — Bratje! Ko se bodo razlili po mili domovini Sloveniji v tiho, temno noč mili glasovi zvonov in Vas vabili v cerkev k polnočnici, ko bodo zabu-

čale orgle in se oglasila pesem s kora, tedaj se spomnite nas, po duhu in idejah sorodnih bratov, ki jim ni dana možnost, da bi z Vami vred uživali blagodejnost svetega večera. Marsikateri bo mogoče ravno to noč stal v zimi in mrazu na straži ter vršil svojo dolžnost v korist domovine. Večina nas bo vsaj v duhu z Vami. Z iskrico veselja in upanja bomo pričakovali dneva svobode, ko bomo stopili spet med Vas ter se skupno veselili, borili in žrtvovali za napredek orlovstva. — Želimo vsem bratom Orlom in sestram Orlicam vesele božične praznike ter srečno in uspeha polno novo leto! Bog živi! — Orlovjaki kraljeve garde, Belgrad: Franc Kovčič, Središče; Alojz Mlakar, Prihova; Anton Pesek, St. Janž na Dravskem polju; Jakob Stražišar, Begunje pri Cerknici; Franc Bavec, Stari trg pri Rakeku.

OD SRCA DO SRCA

Orlovska pisma.

Ljubi Andrejček!

Malo žicljenje, ki ga živimo v našem kolu, ostaja brez odmeva za zunanji svet. Prirasli smo na zemljo, naši griči in grape in pičla dolinica je naš svet, šumenje potoka in godov nas zabava, solnce in nebo nam drugujeta. — Novice so pri nas redke in skromne. Vendar bijejo tudi pri nas človeška srca. Kjer pa je človek, tam je tudi ljubezen ali sovraštvo — oboje pripravno in zmožno, da vzbalo žicljenje in ga buti ob čeri. Zato mislim, da bi tudi med nami bister opazovalec zasedil prikrite kalí za povest, ki bi se pod spretnim peresom in pisateljskim dihom mogla razviti celo v poljuden roman z veliko privlačnostjo. — Ker za kaj takega nimam ne zmožnosti ne stremjenja, Ti nudim le kos neobdelanega materiala, ki ga ni oplodila stvariteljna domišljija.

Cerarjevo Tilko smo pokopali oni dan. Za revnega dekleta izredno lep pogreb. Ze v njeni mučni bolezni so mnogoštevili obiskovalci izkazovali sočutje mlademu dekletu, a šele dolga vrsta pogrebcev je prav pokazala, koliko je revica imela prijateljev. — Franceta ni? — so spraševali pogrebci in gledali po glavah, — čuti, da jo je on spravil v grob.

Nazaj grede smo stopili še k Nacetu na kozarec vina, kakor je navada. In glej, notri je sedel Šimnov France samcat in krepko pil. Ze prej sem slišal, da zadnji čas ni ž njim vse v redu. Kar po cele dneve menda presedi v gostilni in pije, a doma ima bolno ženo. — Veliko gospodarstvo, ki ga je sprejel od očeta, bo kmalu začelo kazati rane, če pojde tako naprej.

Drugi prišleci so se ga kar nekam izognili. Meni skoraj ni bilo mogoče, ker spa toliko znana, čeprav je kazal, da bi ostal najrajši sam.

»Pa smo pokopali!«

»Da! — Natarica, še pol litra!«

France je mrk in vase zagrizen. Glavo poveša kakor hudodelec.

»Nisi šel za pogrebom?«

»Ne kropil, ne za pogrebom!«

Rezek in razdražen je njegov glas. Noče pogledati naravnost v oči. Nemirno se preseda in me pogleduje od strani, češ, kaj drezaš vame? — France je res ves spremenjen. Pred tremi leti najlepši fant v fari — a sedaj se še ne brije ne. — Oči ima rdeče in izpíte, obraz vinski...

Ker sva sošolca, si upam več in sitnarim:

»Hm, pa so pravili, da sta bila s Tilko prejšnje čase nekaj v besedi... Nisem mislil, da ga bo tako zbudlo. Pogledal me je kakor srdila, ranjena zver. Hitro je hotel nekaj odgovoriti, a obmolknil je in še niže mu je padla glava na prsi.

Gostje so plačevali in odhajali. Hotel sem za njimi, ker France očitno ni bil za pogovor. — Kar je vprašal čisto tiho:

»Ali me obsojaš tudi ti?«

Ves obraz je izražal napeto pozornost. — Skušal sem si pomagati.

»Tiste čase nisem bil doma, a lahko si mislim. Ti najpostavnejši fant v fari, Tilka najlepše dekle. — Samo, da si ti gruntar in bogat, Tilka pa iz kajže... A srce po tem ne vpraša... Srce vozi svoja pola...«

»In prevrne!« mi je vpadel v besedo.

»Ne izgovarjaj me! Dobro vem, da sem kriv. — A le Bog ve, koliko trpim in bom še trpel radi tega dekleta! Nikdar ne bi z njo začel, ko bi vedel, da bo tako končalo. Sicer pa ne vem, kdo je prvi začel. Menda so naju le drugi skupaj spravili. Mene so ji kar podtaknili... A ne! Pustiti bi moral, ko sem videl, da dekle zares jemlje. — A tedaj je človek sebičen in objesten! Dopadlo mi je, da Tilka, coel vaških deklet, gleda za menoj —«

Francelove misli so vinske in se opotekajo ter zadevajo kakor plič v kletki.

»Nisi nikdar resno mislil s Tilko, France?«

»Kaj bom mislil? Vedel sem, kako ponosni so oče na grunt. Nikdar ne bi pustili, da pride kajzarica k hiši... Pa tudi meni je bila premalo. Saj ni bilo nič! Malo smo fanlovali, Tilka je vzela pa zares.«

France se hoče samemu sebi izmuzniti. A ne gre. Glas vesti je hujši kot vsi izgovori.

»Nisi Tilki nikdar obljuboval zakona?«

»Vsak obljubuje! — Saj to je tisto!« — Tu se mu je raznežila beseda in poteza krog ust je drhtela: »Obljuboval sem ji, da! In ob taki priliki me je večkrat prijela za roko in rekla: »France, kaj pa tvoji domači? — Ali bodo zadovoljni? Veš, da bo revna moja bala. Nimam drugega kol roko, ki je vajena dela, in srce, ki ljubi samo lebe...« Nisem vedel in ne verjel, da je tako resnično zaplella vse svoje misli vame, norica, da ji brez mene ni bilo več življenja —«

Izpoved mu je dobro dela. Sedaj je pripovedoval kar sam od sebe:

»Večkrat sem kupil Tilki kako malenkost. Tiste male dari je sprejemala od mene kol poroštvo ljubezni in obljubo zakona. Za Miklavža lani sem ji kupil lepo svileni ruto. Zelo sem jo razveselil. Kar naprej jo je pomerjala in bila od sreče rdeča kot mak. Tedaj se mi je zdela najlepša. Tilka, sem rekel, sedaj, ko sem bil Miklavž. — bom še parkelj...«

»Parkelj?«

»Da. Vzel te bom in ponesel na svoj dom. — Razumela je, kam merim. — Blažena tihe sreče se je naslonila na moje prsi. — To je bilo Miklavžev večer. — V predpustu sem se pa poročil — z Anico!«

France je obmolknil. Vidim, da ima lica mokra od solz. — Vino in spomini ga premagujejo. — Naenkrat pa začne kričati:

»Reci mi že vendar, da sem lopov! Izgovori, kar misliš! Kaj uganjaš hinavščino! — A stoj, — ne veš še vsega!«

»Tiste dni, ko sem bil na oklicih z Anico, je prišel Tilkin brat k meni, češ, kaj si storil naši Tilki? Dneve in noči prejoka, bojimo se, da bo ob pamet! — Kaj sem storil? Nagnal sem ga: »Čemu pa je norela za menoj?«

»A v srcu ni bilo tako. Tilka se mi je smilila. Želel sem z njo na kak lep način kontakti. Prosil sem jo za sestanek in prišla je. Takrat sva se videla zadnjič. Bila je vsa spremenjena, oči zatekle od joka, lica bleda in shujšana! — Nisva veliko govorila. Tilka je jokala in venomer ponavljala: »Ali ne veš, kako je z menoj? France, zakaj si mi uničil življenje? Zakaj si mi strl srce?« — Miril sem jo. Bilo mi je neprijetno in hotel sem hitro končati.«

»Tilka, na, vzemi — in bodi mirna. — bodi pametna —«. Pri tem sem ji tlačil tisočdinarski bankovec v roke.«

»Kaj?« je zarjula naenkrat kakor ranjena zver. »S tem denarjem misliš, da si odkupil mojo čast in srečo? — Da, ti si parkelj — satan si!« — In zmečkala je bankovec in mi ga vrgla v obraz.«

»In danes smo jo zagreblj,« sem pomagal končavati žalostno zgodbo.

»Sle jo zagreblj... a jaz sem preklet! Ne vidiš, da sem že kaznovan? Pol leta sem poročen, a žena je tri mesece že v postelji —. Ni sreče...«

Žena je bolna in France pije. Pije bolj in bolj in bojim se, da pojde tu življenje za življenjem. — A tega ne razumem, kako da se skriva za to lepo zunanostjo tako majhna in revna duša. Da se je Tilka tako prevarila! In tudi Anica... Strahopetnež se je igral s srcem in bo uničil dvoje življenj! —

Naj bo konec te žalostne povesti. Saj jih je toliko enakih in podobnih, da nima nič izvirnosti na sebi. In vendar. — vselej gre za eno življenje, za eno življenjsko srečo.

Prisrčno Te pozdravljam in Ti poščim veselo ter blagoslovljeno novo leto.

Troj. Amat.

Fantje uredniku.

Čenjeni gospod urednik! Oprostite, ker se tako dolgo nič ne oglasim. Pero moje je kar zarjavelo in nič več neče pisati. Vendar mi je dolžnost, da Vam kot stari znanec iz Vašega nekdanjega, sedaj, kakor vidim, tudi polomljenega radia, napišem par vrstic. — Ni še dolgo, kar sem Vam pisal iz Skoplja Res, bil sem nekdanj vovak, sedaj pa, hvala Bogu, zopet uživam zlato prostost. Tudi v orlovskem društvu se zopet udejstvujem, ali toliko ne več kot prej, ker imam prav malo prostega časa. V zadnjem času pa moram

vršiti nočno službo v tovarni, zato morem le redkokdaj v društvu. V srcu sem pa še vedno Orel in to tudi ostanem. — Pristrčen orlovski: Bog živi Vam kliče Vaš še vedno vdani Serajnikov Mirko.

(Škoda res, da za delo v Orlu nimaš več toliko časa, kakor si ga imel pred odhodom k vovakom. Toda — zaupno vprašam — ali pa se nisi napram orlovstvu tudi malo ohladil? Kaj? Le prerado se zgodi! — Ne tako! In tudi drugi ne tako! Orla ljubite tudi naprej z vsem srcem. — Lepa hvala za pozdrave! In srečne praznike! — Urednik.)

TO ————— IN ————— ONO

Lojze:

Naši pritrkovavci.

Kar po starem bomo pritrkovali, stare melodije pa na pamet, kaj bi s temi številkami! bi utegnil reči kdo, ki se je ustrašil tolikih števil. Stare melodije? Letos iste kakor lansko leto in predlanskim? Ali ni tako pritrkovanje mrtvo? Človeka nič več ne zanima, saj je vse to slišal že bogve kolikokrat. Pritrkovavci morajo kakor dobri peveci, ki se vedno uče in za vsak praznik zapoje kako novo pesem, pri vsakem pritrkovanju podati nekaj novih melodij. In v vsakem pritrkovanju mora biti veliko melodij, da se lahko hitro vrstijo druga za drugo, potem bo pritrkovanje vedno zanimivo, vedno novo. Seveda si pa vseh melodij, kolikor jih je treba za tako pritrkovanje (to se pravi: nikdar jih ni preveč!), nihče ne more zapomniti na pamet, saj jih naši boljši pritrkovavci znajo največ 10—15, ki vse pridejo na vrsto pri enem pritrkovanju, če je količjak dolgo. Zato si je treba pomagati s številkami in papirjem. Vsak pritrkovavec naj bi imel nekaj — čim več, tem bolje — teh melodij prepisanih na ozkem lističu, katerega ima pripetega v zvoniku kolikor mogoče blizu sebe, da lahko vsak hip pogleda nanj in pritrkava na svoj zvon, kakor mu pač kaže pisana melodija, dokler mu ne preide toliko v uho, da jo more pritrkavati tudi na pamet.

Pa če zmanjka melodij in bi kdo rad še novih? Treba se je poprijeti dela in jih napraviti. Številke ti zaznamujejo zvonove, 1 velikega, 2 srednjega, 3 malega, 4 drugega malega (če je) in te številke zamenjavaš med seboj na najrazličnejše načine. Nesoglasja med glasovi itak ne bo, ker so zvonovi uglašeni drug na drugega, treba je paziti le na to, da so vsi zvonovi v vsaki melodiji kolikor mogoče enako zastopani, da imajo vsi zvonovi kolikor mogoče enako število udarcev in da so ti udarci živahno razvrščeni, ne n. pr.

1111

2222

3333

Taka melodija bi bila silno dolgočasna in prazna. Treba je: 132323, 132323. Po domače bi tole melodijo takole opisal: Veliki zvon je v pogonu, srednji pritrkava na dva, mali pa gosti. Kadar je eden izmed zvonov v pogonu, ne moreš med njegove udarce uvrstiti več kakor tri, kvečjemu pet udarcev ostalih dveh (oz. treh) zvonov, na katera se pritrkava. Pri stoječih melodijah pa: Vsi zvonovi naj pridejo v poštev, zato so! Po tej izmenjavi števil, ki pomenijo udarce, ozir. zvonove, je mogoče dobiti silno veliko melodij, ki so sicer same na sebi mrtve, zvonovi pa jih ožive. Zvonovi so jako lep in hvaležen instrument, samo izrabiti ga je treba.

Deset zapovedi za cerkovnike, zvonivce in pritrkovavce.

I. Ne puščajte k zvonovom otrok, pijancev in nasilnikov!

II. Zvonite pravilno! Puščajte zvonilni vrvi prosto dviganje in potegujte jo šele, ko se začne pomikati navzdol!

III. Zvonite zmerno! Zvon mora ostajati v svojem največjem razmahu vedno pod vodoravno lego jarmovih osi.

IV. Ko začnate v zvoniku zvon vihteti (zvoniti), roko proč od kemblja! Zvon sam mora kembelj zavihetevati.

V. Ne dotikajte se zvonov, ko zvonijo, niti ko brenčijo, ne z roko ne s kakim trdim ali mehkim predmetom! Z zvonovi smejo priti v dotiko s kratkimi udarci le kemblji in urna kladiva.

VI. Različna debelost zvonovega okrilja dovoljuje udarjanje le po najdebelejši plasti krila, kakor tolčeta kembelj in urno kladivo. Udarjanje drugod in z drugim

orodjem je za zvonove nevarno. Ne pritrkujte torej na dva zvonova ali celo na enega, ampak najmanj na tri!

VII. Ne zvonite, ko ima na zvon biti ura!

VIII. Udarjajte — pritrkovaje — kratko, ne pritisnjeno, zmerno, bolje šibkeje ko zvon sam, in sicer prav na istem mestu krila, kjer tolče kembelj zvonečega zvona. Udarjanje na stran je drsajoče, nateguje ob straneh jermen, da začne nihajoči kembelj kolovratiti.

IX. Kolikor zvonov, toliko pritrkovavcev. En pritrkovavec ne pritrkuj hkrati na dva zvonova, ker ne more udarjati na mestih kril, kjer bijeta zvonova sama.

X. Pomnite, da je bronasti zvon nežen in potrebuje zato največje paznje. (I. Mercina, Slovenski pritrkovavec.)

Triglasno:

1223	132323
1223	123232
1332	-----
1332	133233
-----	133233
1232	-----
1232	122322
1323	122322
1323	-----
-----	-----
122322	-----
133233	-----
-----	-----
133223	-----
122332	-----
-----	-----

Stiriglasno:

1223	233441
1234	211314
1344	-----
1324	241434
-----	213141
-----	234313
143424	233441
143424	-----
132343	-----
132343	322114
-----	344212
123242	314214
123242	-----
-----	413213
133244	413213
133244	433221
122344	-----
122344	-----

Stoječe melodije:

1213	332112
1213	321122
-----	332112
2123	321122
2123	-----
3132	132122
3132	313133
-----	132122
123132	-----
133123	223133
-----	223133
232133	112322
121132	112322
312312	331211
-----	331211

121314	3241
413121	2314
332142	1324
-----	-----
233241	343112
244211	343112
324341	223434
324311	124214
122433	-----
-----	433422
434322	122133
121233	134411
-----	-----
343343	-----
121121	-----
232232	-----
414414	-----
-----	-----
11223344	-----
12131433	-----
31313411	-----
23243244	-----

Da ne bodo te številke tako »učene« in tuje, eva vam nekaj melodij, ki jih poznajo skoraj vsi pritrkovavci, imajo pa v različnih krajih različna imena. Tako, kakor jih tu imenujem, jim pravijo v škofjeloški okolici.

>Kovač<:	>Kruļjeva<:	>V 7<:	>V 6<:	>V 4<:	>V 2<:
122322	1333	1222	3221	3213	123
122322	1333	1222	3111	1131	132
123132	1313	1212	3112	2322	-----
1111	1333	1223	3222	-----	-----
23133233	2333	1333	-----	-----	-----
133233	2333	1333	-----	-----	-----
132123	2323	1313	-----	-----	-----
1111	2333	1332	-----	-----	-----

Nove knjige.

Molière: **Skopuh** (L'Avare), komedija v petih dejanjih. Prevel Niko Kuret, Ljubljana 1927. Založila Jugoslovanska knjigarna. Ljudski oder XII. zvezek. Cena 18 Din. — Za izvrstno burko »Scapinove zvijače«, ki je lani prešla vse podeželske odre in povsod vzbujala salve smeha, smo dobili sedaj v izvrstnem prevodu Niko Kureta še Moliérov klasično komedijo »Skopuha«. Skopuh ima vse polno resnih momentov, vendar je tudi toliko komičnih prizorov v igri, da se bo občinstvo tudi pri Skopuhu izvrstno zabavalo. Figura Skopuha, ki ima še dandanes ponekod precej podobnosti, je mojstrsko delo pisatelja-umetnika. Ker je bil Molière sam igralec, je znal pisati za igralce, zato vsebuje igra vse polno efektnih prizorov in vlog, ki so nalašč za igralce pisane. Ima 10 moških in 4 ženske vloge. Od teh 10 moških vlog je 5 epizodnih, tako da rabi režiser samo 5 + 4 vloge. Igrji je pridejan predgovor (napisal prof. A. Robida), v katerem najde režiser vse potrebne napotke in nasvete glede kostumov, karakterizacije oseb, sploh vsega, kar je važnega v igri. Tudi predavatelj pred igro bo našel marsikaj porabnega v A. Robidovem predgovoru, kar naj občinstvu v uvodu razjasni in razloži. Zato smo prepričani, da bo našel »Skopuh« pot po vseh podeželskih odrh.

P. l'Ermité — dr. L. Sušnik: **Žena z zaprtimi očmi**. Založila Jugoslov. strok. zveza v Ljubljani. Cena 20 Din. — Roman je napisal francoski duhovnik, priznan pisatelj. Dejanje je vzeto iz vsakdanjega delavskega življenja po vlemestih. Napeti dogodki delajo knjigo zanimivo in jo priporočajo. Tudi mi jo priporočamo v nakup.

Dr. Ivan Pregelj: **Otroci solnea**. Novela. Ljud. knjižnice 27. zvezek. Jugoslov. knjigarna v Ljubljani. Cena 24 in 32 Din. — Povest, ki je svoj čas izhajala v »Domu in svetu«, je vzbudila že takrat občo pozornost. Rekli so, da je to najlepša Pregljeva. Kdor je še ni bral, naj si to knjigo nabavi, da se

bo o tem prepričal. Zares krasno delo. Knjižnice zlasti pozor!

Anzengruber — A. Robida: **Krivoprišežnik**. Ljudski oder 2. zvezek, Jugoslov. knjigarna v Ljubljani. Cena 18 Din. — Popravljeni »Krivoprišežnik«, ki je našim odrom v prvi izdaji že znan, vsebuje mnogo vzgojnih momentov in ima lepo, moralno jedro in gladek slog. Njegova vsebina je resno-vzgojna in za naše čase prikladna. Zahteva 5 moških in 5 ženskih vlog. Navodila za igranje so v knjigi izčrpna. — Sezite po tem igrokazu.

Janko Samec: **Za naše male**. Pesnice. Ljubljana 1927. Založila prodajalna Ničman. Cena 8 Din, po pošti 75 par več. — Samec je dober, priznan mladinski pesnik. Tudi s to knjižico, ki prinaša 25 lepih pesmi, je to pokazal. Toplo priporočamo.

Vse fante vnovič opozarjamo na novi molitvenik dr. Gr. Rožmana: **Besede življenja**, ki se že prodaja. Naročite si ga zagotovo!

Tolmačev nabiralnik.

alarmanten: hrupen, vznemirljiv;
portal: vhod (umetno zgrajen);
liturgija: verski obredi;
absolvirati: dovršiti, izučiti se;
manipulant: opravnik.
freska: na svež omet slikana podoba;
genijalno: veleumno, mojstrsko;
veranda: odprt prizidek;
mistično: skrivnostno;
religijozno: versko, verno;
galerija: ozek, dolg prostor v poslopju (za razstavo slik);
restavracija: gostilna;
resigniran: vdan;
gestikulirati: z rokami mahati, kriliti;
protest: ugovor;
ateist: brezbožnež;
gentleman: plemenit, viteški človek;
municija: strelivo;
faktor: činjenik, činitelj;
legionar: vojak;
kanonizacija: proglasitev svetnikom.

Vsem bratom vesel božič in srečno novo leto!

Urednik.

Vsebinska 12. številka: Prosveti in omiki: J. Jagodič: Mladost. — O. P. bratom Orlom za novo leto 1928. — Lojze: »Polje, kdo bo tebe ljubil?« — P. Krizostom: Na poti v Betlehem. — V. Winkler: Fantje skozi vas gredo. — F. Neubauer: Ptička. Š. J.: Spominu † br. Hiacinta Dermota. — Dr. V. Kocijančič: Kakšni smo! — V. Winkler: Barje. — Dr. V. Kocijančič: Orlom abstinentom! — Franc K.: Imeniten hočeš biti. — P. Krizostom: Naša trdnjava. — Organizacija: J. Polzelnik: Vzgojni pomen telovadbe. — Izid tehničnih in prosvetnih okrožnih tekem v l. 1927. — Telovadba. — Sport. — Iz kraja v kraj. — Od srca do srca: Orlovska pisma. — Fantje uredniku. — To in ono: Lojze: Naši pritrkovavci. — Nove knjige. — Tolmačev nabiralnik. — Slike: Naupor v zakolebu z raznožnim premahom (br. Kermavner). — Razovka v vesi zadaj (br. Tomšič). — † Milan Ivančič.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

SE PRIPOROČA ZA NAROČILA VSEH
VRST TISKOVIN ZA URADNO, PO-
SLOVNO IN ZASEBNO PORABO —
IZDELUJE TUDI KLISEJE ZA ENO- IN
VEČBARVNI TISK, RAZPOLAGA Z
LASTNO LITOGRAFIJO IN POSEBNIM OD-
DELKOM ZA BAKROTISK, KI IZVRŠU-
JETA RAZNOVRSTNE ILUSTRACIJE

Prodajalna K.T.D.

(prej Ničman)

Ljubljana (poleg Jugoslov. tiskarne)

Vse pisalne potrebščine, po-
dobe, molitveniki, svetinje,
devocionalije itd.

Svoji k svojim!

ŠOLSKE ZVEZKE

raznovrstne

poslovne knjige itd.

dobavlja p. n. trgovinam najceneje

Knjigoveznica K. T. D.

v Ljubljani

Kopitarjeva ulica št. 6/II

Naša domača
Kolinska cikoriја

je izborna in izdatna.

Zelo priporočamo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Dunajska c. 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpokli in prelomu.
3. Sprejema v nov ustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

L. Mikuš

Ljubljana
Miesni trg 15

priporoča svojo zalogo
**dežnikov in solnč-
nikov in
izprehodnih palic.**

Popravila točno in solidno.

TEODOR KORN

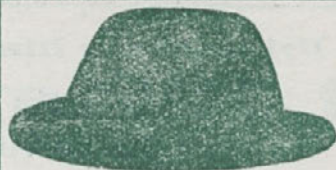
Ljubljana, Poljanska cesta 8

se priporoča cenjenemu občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih

**kleparskih in vodovodnih instalacij-
skih del ter za pokrivanje streh.**

Vsa stavbna in kleparska dela v priznani
solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in
poštne prosto. Popravila točno in po
najnižji ceni.

Podružnica v TRSTU, Via Miramare 65,
ki jo vodi poslovodja g. Franjo Jenko.

KLOBUKE, SRAJCE

kravate, dežne plašče, dežnike in dr.
modno blago kupite najceneje pri

„AMERIKANCU“, Ljubljana, Stari trg 10

Zahtevajte cenik!

Zahtevajte cenik!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

ima v zalogi:

vse potrebščine za kroj, telovadne obleke, telovadne čevlje, poslovne tiskovine in knjige za odseke.

Tiskovine za Čebelico. — Zaloga knjig „Orlovske knjižnice“. — Zaloga vseh potrebščin za šminkanje igralcev. — Sprejema vloge v Centralno Čebelico.

Kupujte pri lastnem podjetju!

Kupujte pri lastnem podjetju!

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Parni stroj in parna turbina. Navodila za strojnike in obratovodje parnih obratov. Z mnogimi slikami. Spisal ing. Gvido Gulič. Vešana v platno Din 80.—.

Parni kotel. Učna knjiga za kurjače in posestnike parnih kotlov S slikami. Spisal ing. Gvido Gulič. Vešana Din 30.—.

Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva. Sestavil F. Magister. V dodatku: Zdravilna zelišča v podobi. V platno vešana Din 75.—, broširana Din 60.—.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadj. nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Vez. Din 80.—.

Ljudski oder :

Miklova Zala. Igra v petih dejanjih.
Tihotapec. Ljudska igra v petih dejanjih.
Po dvanaestih letih. Igra v štirih dejanjih.
Kampostelski romarji. Pevska igra v štirih dejanjih.
Mlinar in njegova hči. Ljudska igra.

Seapinove svijače. Komedija v treh dejanjih.
Revček Andrejček. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih.
Pevske točke k igri Revček Andrejček. Din 20.—.

Vsak svezek stane Din 18.—.

Najnovejši katalog je brezplačno na razpolago.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pri nakupu blaga zglasite se gotovo **v trgovini**

R. Miklauc „pri Škofu“ v Ljubljani, Lingarjeva ulica

kjer je že Vaš stari oče kupoval vedno dobro in trpežno blago, ker ta trgovina obstoji že skoraj 60 let. Našli boste vedno veliko in bogato zalogo najnovejšega blaga, kakor modnega kamgarna v par sto vzorcih za moške obleke. Dekleta imajo lepo izbiro volnenega, svilnatnega in perilnega blaga, kakor tudi najnovejših rut in šerp. Za neveste je na zalogi vedno lepo in trpežno blago za balo. Postrežba znano dobra in prijazna, cene strogo solidne in konkurenčne. Zato čimpreje na svidenje v trgovini

R. MIKLAUC.